

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 1840.]

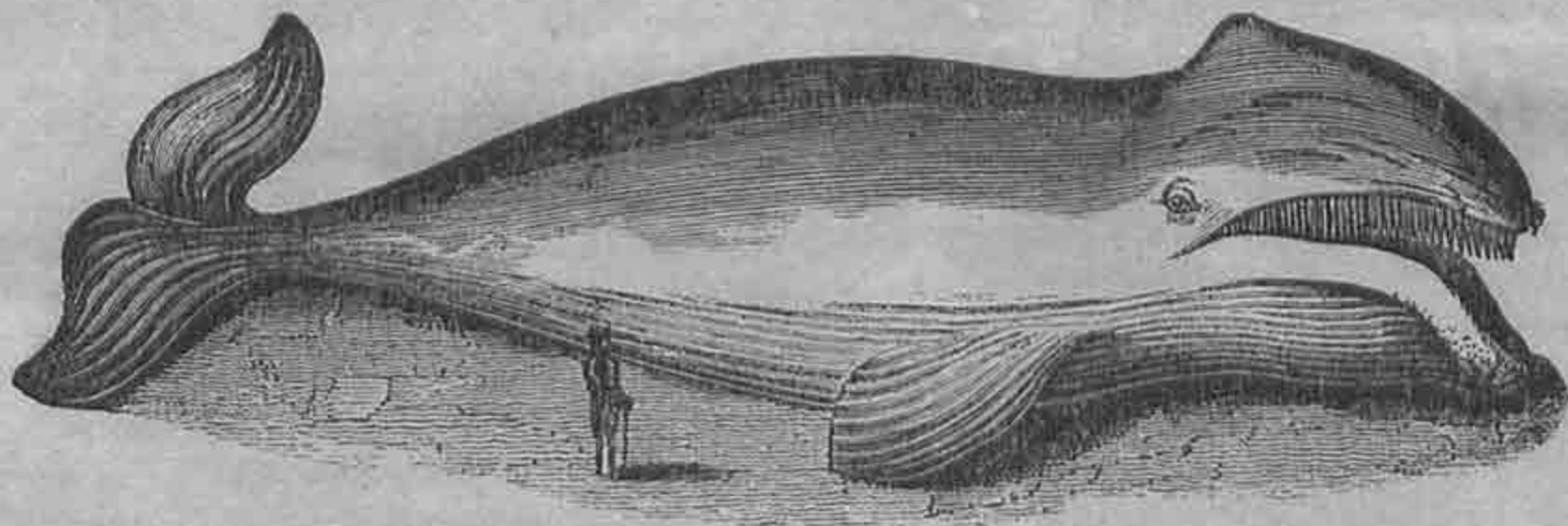
[ΑΡΙΘ. 47.]

Η ΚΗΤΕΙΑ,

Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΑΛΑΙΝΩΝ.

Η ΦΑΛΑΙΝΑ είναι τὸ μέγιστον ζῶον ἀφ' ὅσα ὁ Παντοκράτωρ ἐδημιούργησεν. Ἀπὸ τὰ τερατώδη καὶ φοβερά θηρία ὅσα πατοῦσι τὴν ξηρὰν, οὐδὲν πλησιάζει κατὰ τὸ μέγεθος εἰς τὸν κυρίαρχον τοῦτον τῆς θαλάσσης. Ἡ κοινὴ Γρηλλανδικὴ Φάλαινα ἔχει συνήθως 58 ἕως 60 ποδῶν μῆκος, 30 δὲ ἢ 40 περιφέρειαν. Κατὰ συνήθειαν πρέπει νὰ ζυγίζη ἐβδομήκοντα τόνους. ἦτοι

ὅσον διακόσιοι παχύτατοι βόες. Ἡ δὲ λεγομένη Φάλαινα Φυσήτρια γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερα, οὔσα κάποτε 100 ἢ 105 ποδῶν τὸ μῆκος. Αὕτη εἶναι τὸ κραταιότατον καὶ ὀγκωδέστατον ἀπὸ τὰ κήτη· ἀλλὰ πολὺ δραστηριώτερα τῆς κοινῆς Φαλαίνης, εἶναι διὰ τοῦτο καὶ πλέον δυσάλωτος, ἐνταυτῷ δὲ καὶ οὐχὶ τόσο πολυτιμος.

Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστάνει τὴν κοινὴν ἢ Γρηλλανδικὴν Φάλαιναν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφαρμόζεται καὶ ἡ ἐπομένη περιγραφή.

Ἡ Φάλαινα, ἥτις καὶ Κῆτος ὀνομάζεται, κοινῶς θεωρεῖται ὡς ἰχθύς· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατοικίαν ἔχει τὸ πέλαγος, οὐδόπως σχεδὸν ὁμοιάζει μὲ τὴν κλάσιν τῶν ζῶων, τὰ ὁποῖα κυρίως λέγονται ἰχθύες. Εἶναι ζώο τ ὀ κ ο ς, τουτέστι γεννᾷ τὸ τέκνον τῆς, οὐχὶ περικλεισμένον εἰς ὄν, ἀλλὰ ζωντανὸν καὶ καθ' ὅλα μεμορφωμένον· ἔχει δὲ συνήθως ἐν μόνον εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, τὸ ὁποῖον βυζάνει μὲ γάλα ἐκ τῶν μαστῶν αὐτῆς. Θεωρεῖται λοιπὸν ὡς κνήκουσα εἰς τὴν κλάσιν τῶν Μαστοφόρων, τὴν αὐτὴν εἰς ἣν καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπάγεται. Εἶναι προσέτι, ὡς ὁ ἄνθρωπος, θερμοσαίματον ζῶον· καὶ μάλιστα τὸ αἷμά τῆς εἶναι πολὺ ἀνωτέρας θερμοκρασίας παρὰ τὸ ἀνθρώπινον. Τελευταῖον, ἔχει καὶ πνεύμονας, ὡς ἡμεῖς, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναπνεύσῃ αἰμὴ ἐκβάλλουσα ἐξω τοῦ ὕδατος τὴν κεφαλὴν.

Τὸ δέρμα τῆς Φαλαίνης εἶναι μελανόχρουν, λεῖον, καὶ ἀλεπίδωτον. Ἡ μορφή αὐτῆς κατὰ τὸ μέσον εἶναι κυλινδρική, βαθμηδὸν ὀξυνομένη πρὸς τὴν οὐρὰν. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ζώου ἔχει συνήθως πέντε μόνον ἢ ἐξ

ποδῶν μῆκος· ἀλλὰ πλάτος, ἦτοι ἕκτασιν ἀπὸ τὰ δεξιὰ εἰς τὰριστερὰ, εἰκοσιπέντε ἢ εἰκοσιῆξ ποδῶν. Ἡ δύναμις τῆς ὀστώδους ταύτης ῥιπίδος εἶναι τρομερὰ. Χρησιμεύει ὡς τὸ ὄργανον, δι' οὗ ὡς ἐπιτοπλεῖστον προοδεύει τὸ ζῶον ἀναμέσον τῶν ὑδάτων· προσέτι δὲ καὶ ὡς τὸ δραστηριώτερον ἀμυντήριον ὄπλον του. Πρὸς τὴν κεφαλὴν ἔχει ὡσαύτως δύο πτέρυγας, ἢ νηκτικούς πόδας, ὡς ὠνομάσθησαν, προσηρητημένας εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλίας· ἀλλὰ τὸ περισσότερον χρησιμεύουν αὐταὶ εἰς τὸ ἰσοσταθμίζειν τὸ σῶμα, ἢ κρατεῖν αὐτὸ σταθερὸν, ἐνῶ κινεῖται. Περὶ τὸ τρίτημόριον ὅλου τοῦ μήκους κατέχεται ὑπὸ τῆς τερατώδους κεφαλῆς, ἥτις διχοτομεῖται ὑπὸ στόματος, τὸ ἀνοιγμα τοῦ ὁποῖου ἐκτείνεται ἕως εἰς τὸν τράχηλον. Ἡ κεφαλὴ εἶναι τὸ πλέον παράδοξον καὶ ἀξιοσημείωτον τῆς φαλαίνης. Τὸ νῦν περιγραφόμενον εἶδος, μολονότι ἔχει καὶ ἄνω καὶ κάτω γνάθον ἐκ πορώδους ὀστοῦ, ὀδόντας ὅμως δὲν ἔχει, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν δύο χροσσούς, ὡς ἐμποροῦν νὰ ὀνομασθῶσιν, ἐξ ὧν ἕκαστος σύγκεται ἀπὸ σειρὰν ἐλασμάτων, κεκαλυμμένων μὲ τρίχας εἰς τὰ ἔσωθεν ἄκρα των, προσκολλημένων δὲ εἰς τὸ ἀνώτερον οὐλον. Ταῦτα εἶναι τὰ εἰς τὸ ἐμπόριον λεγόμενα φαλαίνο-

κόκκαλα, καὶ ἀπό τινος γένεια τῆς φαλαίνης. Εἶναι δὲ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐλάσματα πλατύτερα μὲν εἰς τὴν ἄνω ἄκραν, ὅπου ἐμβαίνουσιν εἰς τὸ οὖλον, μακρότερα δὲ εἰς τὸ μέσον ἐκάστης τῶν δύο σειρῶν. Τὸ μέγιστον μῆκος διαφέρει ἀπὸ δέκα εἰς δεκαπέντε πόδας· τὸ δὲ πλάτος εἰς τὸ οὖλον εἶναι συνήθως ἀπὸ δέκα ἕως δώδεκα δακτύλους. Ἐκάστη σειρά ἔχει ὑπὲρ τὰ τριακόσια ἐλάσματα. Χρησιμεύει δὲ τὸ μέρος τοῦτο τῆς τοῦ ζώου κατασκευῆς ὡς μέσον, δι' οὗ νὰ συνάγῃ τὴν τροφήν αὐτοῦ. Ἐνῶ διασχίζει τὸν ὠκεανὸν μετὰς γνάθους ἠνεωγμένας, τὸ ὕδωρ ὁρμᾷ εἰς τὸ ἀχανὲς στόμα του· ἀλλὰ κλείον αὐτὸ κατὰ μέρος, ἀποτελεῖ εἶδος κοτκίνου ἢ δικτύου, τὸ ὁποῖον συγχωρεῖ μὲν τὴν ἐξοδὸν τοῦ ὕδατος, κρατεῖ δ' ἐντὸς τὰ μετὰ τοῦ ὕδατος εἰσελθόντα μαλάκια καὶ ὀψάρια.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς φαλαίνης εἶναι τεθειμένοι σχεδὸν ἀμέσως ἄνω τῶν τοῦ στόματος γωνιῶν. Οὐδόλως δ' ἀναλογουσι μὲ τὸν ὄγκον τοῦ ζώου, μόλις ὄντες μεγαλύτεροι παρὰ τοὺς τοῦ βοός. Πρὶν τὸ δέρμα ν' ἀφαιρηθῇ, δὲν διακρίνεται ἴχνος ὠτίου· ὅθεν καὶ ἀτελεστάτην ἀκοὴν ἔχει ὁ ἰχθύς οὗτος. Εἰς τὸ ὑψηλότερον τῆς κεφαλῆς μέρος εἶναι οἱ μυκτῆρες ἢ φουσητῆρες, ἐξ ἧ ὀκτῶ δακτύλων μῆκος ἔχοντες. Διὰ μέσου τούτων, ὅπου τὰ ζῶα ἀναπνέει, ἐξέρχεται ὑγρὸς ἀτμός, δεκαοκτῶ ἢ εἴκοσι πόδας ἀνυψούμενος, καὶ μετὰ θορύβου μέλια μακρὰν ἐνίοτε ἀκουομένου.

Τὸ ἀνοικτὸν στόμα τῆς φαλαίνης εἶναι ὡς μέγα σπήλαιον, δυνάμενον νὰ χωρέσῃ ἀκάτιον πλήρες ἀνθρώπων. Ἐχει δὲ ἐξ ἧ ὀκτῶ ποδῶν πλάτος, δέκα ἢ δώδεκα ποδῶν ὕψος ἔμπροσθεν, καὶ δεκαπέντε ἢ δεκαεὶ ποδῶν μῆκος. Ὁ λάρυγξ ὅμως εἶναι στενώτατος.

Τοιοῦτον εἶναι λοιπὸν τὸ τερατώδες ζῶον, τοῦ ὁποῖου τὴν καταστροφὴν ὁ ἀνθρώπος ἀτρομήτως ἐπιχειρεῖ μὲν ὅλον τὸ ἀνίσον τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ μεγέθους. Ἡ κητεία θαυμασιώτατα δεικνύει πόσον ὀλίγον ἰσχύει ἀπέναντι τῶν ἐφευρέσεων τῆς τέχνης ἢ ἀπλῆ κτηνώδης βία. Ἄλλ' εἰς τὸ ὀψάρημα τοῦτο μικρὸν μόνον μέρος τῶν δεινῶν ἐπιφέρει ὁ ὄγκος καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ ἰχθύος. Ἡ πανέρημος καὶ δυσκραεστάτη χώρα, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ ἐπιχείρησις αὐτῆ, ὑπερμεγαλύνει τὰς κακοπαθείας καὶ τοὺς κινδύνους. Εἰς τὸ βασίλειον τοῦτο τοῦ αἰθίου χειμῶνος, τὴν ξηρὰν, τὴν θάλασσαν, καὶ τὸν ἀέρα εὐρίσκει ὁ ἀνθρώπος ἐπίσης μισόξενα. Τὰ πάντα κατ' αὐτοῦ μάχονται. Ψύχος δριμύτατον νερκόνει τὴν σάρκα καὶ τοὺς ἄρμους του, ὁμίχλαι δὲ πᾶσι σκοτίζουσι τὸν οὐρανόν. Ὁ ὠκεανὸς, τὸν ὁποῖον περιπλέει, ἐκτὸς τῶν συνήθων κινδύνων, βρῦει ἀπὸ νέους καὶ παραδόξους φόβους. Ὁ ἀπ' αἰώνων ἐπισταυόμενος πάγος, ποτὲ μὲν, στρώματα εὐμεγέθη συνιστῶν, ἐξαπλοῦται ἀκίνητος ἐνώπιόν του, ὡς σιδηροῦν τεῖχος ἐμποδίζων πάντα περαιτέρω πλοῦν. Ποτὲ δὲ ὀρμητικὸς ἐπάνω του καταφερόμενος, κτυπῶν ἀνοίγει τὰς δυνατὰς τοῦ καραβίου πλευρὰς, καὶ κατασυντρίβει αὐτὸ ὡς νὰ ἦσαν αὐτοῦ ἐξώφλοιον. Ἄλλοτε παρίσταται πρὸ ὀφ-

θαλμῶν του ἐν εἴδει ὄρους ὑψηλοῦ, τὸ ὁποῖον ἢ ἐλαχίστη μεταβολὴ εἰς τὰ σχετικὰ βάρη τῆς ἄνω μερίδος καὶ τῆς ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἐμπορεῖ νὰ ρίψῃ αἰφνιδίως κατὰ τῆς κεφαλῆς του, καὶ νὰ καταποντίσῃ πλήρωμα καὶ πλοῖον ἐξίσου εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἄλλοτε συνερχόμενοι δύο τοιοῦτοι ἐκ πάγου λόφοι θραύουσιν εἰς τὴν μέσην τὸ πλοῖον, τὸ πᾶν ἀφανίζοντες. Περὶ δὲ τῆς ἀμυδρῶς διακρινομένης ξηρᾶς, τῆς συνορευούσης μετὰ τὰ φοβερά ταῦτα ὕδατα, χιονοσκεπῆς, ἀδενδρῶς, ἀγρία, καὶ πανέρημος, ἐμπνέει φρίκην μόνον εἰς τὸν θεατῆν.

Ἐπὶ τῆς ἀπορίας δὲ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διάφορα τὰ μέρη, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ τῆς φαλαίνης ἀλιεῖα· εἰς τὸν Βισκαϊκὸν Κόλπον φαίνεται ὅτι πρῶτον ἐπεχείρησαν οἱ ἀνθρώποι τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἐμπορικὴν κερδοσκοπίαν· ἐκεῖθεν ὅμως πρὸ πολλοῦ ἔλειψαν οἱ ἰχθύες οὗτοι. Ἀκόμη καὶ περὶ τὸ 1820 τὸ πλεῖστον μέρος τῶν φαλαίνοκαρβίων διεσθύνοντο εἰς τὸν Ἀρκτικὸν Ὄκεανόν, τὸν πρὸς τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Γρηλλανδίας· ἀλλὰ τὴν σήμερον καὶ τὸ πέλαγος αὐτὸ διόλου σχεδὸν παρητήθη, ὀλιγωτάτους πλέον ἔχον ἰχθύας. Ὅθεν ὅλα σχεδὸν τὰ ἐκ τῆς Εὐρώπης πλοῖα προχωροῦσι κατευθεῖαν διὰ τοῦ Δανυσιεῖου Πορθμοῦ εἰς τὸν μέγαν Βαφφίνειον Κόλπον, τὸν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς Γρηλλανδίας. Εἰς τὰ ὑψηλὰ ταῦτα πλάτη ὑπάρχουν ἔτι παμπληθεῖς αἱ φάλαινα· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν περιπλεόντων πάγων, ὁ κίνδυνος ἐνταῦθα εἶναι περισσότερος παρ' εἰς τὰ πλῆον ἀρχαῖα τοῦ ζώου καταγῶγια.

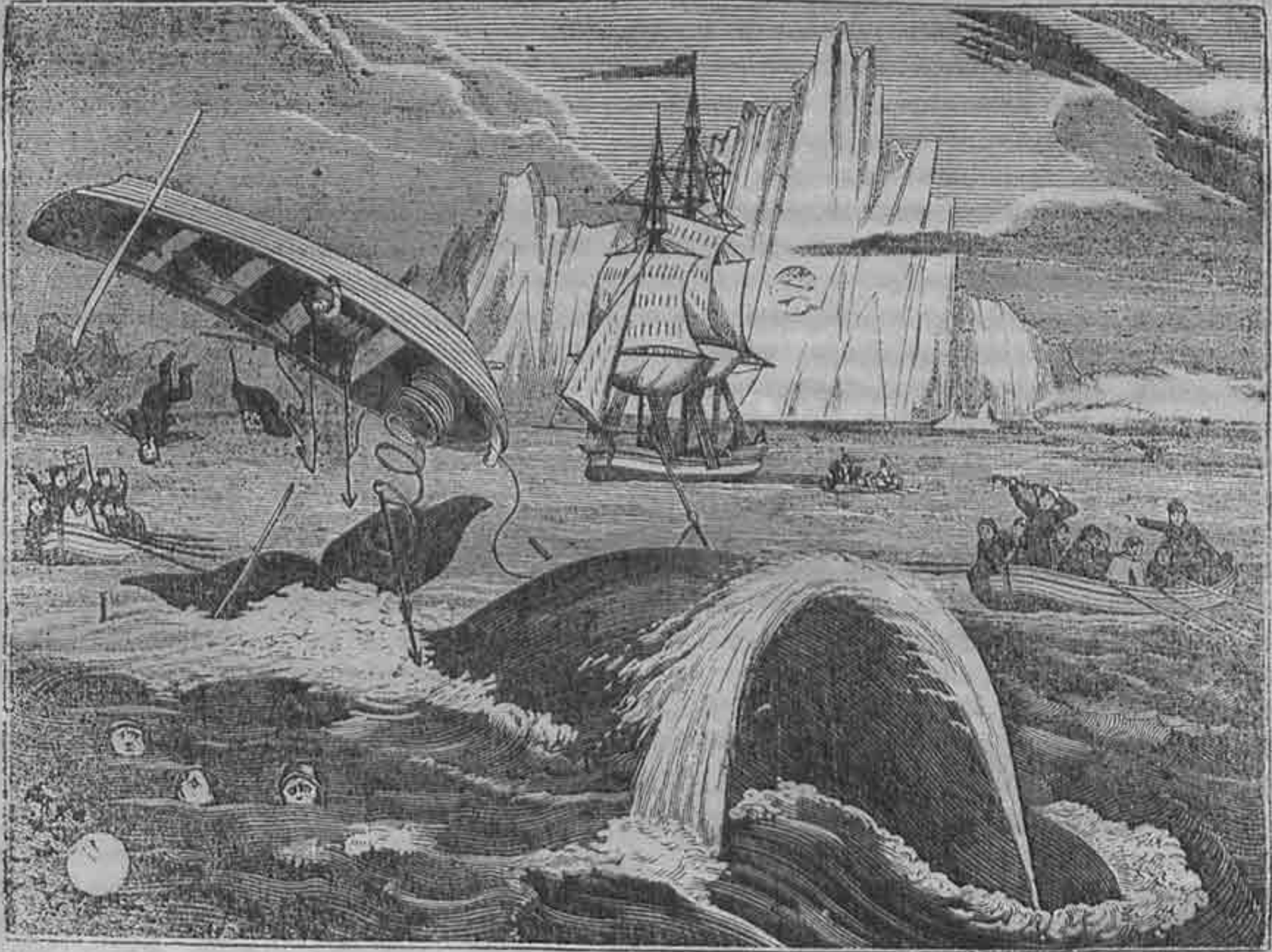
Πρὸ ἑκατονταετηρίδων ἡ φάλαινα ἐδιώκετο ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ τὴν σάρκα της, τὴν ὁποῖαν καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη τρώγουσι βάρβαροί τινες λειοί. Μετέπειτα ἐτιμᾶτο περισσότερον διὰ τὰ προσηρημένα ἐλάσματα, ἧτοι εὐλύγιστα κόκκαλα, τῶν ὁποίων κάμνουσι τοσαύτην κατάχρησιν αἱ κυρίαί, τὰ στήθη αὐτῶν ἀλογίστως σφίγγουσαι. Ἀλλὰ πρὸ πάντων ζητεῖται ἡ φάλαινα διὰ τὴν πιμελήν, ἢ τὸ πάχος, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐξάγεται μεγίστη ποσότης ἐλαίου. Ἡ οὐσία αὕτη κεῖται ἀμέσως ὑπὸ τὸ δέρμα, ὀλόκληρον τὸ σῶμα περιτυλίττουσα, πτερύγια καὶ οὐράν.

Τὸ Φαλαίνοκάραβον, ἐκτὸς πλοιάργου καὶ χειροῦργου, φέρει γενικῶς τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα ἀνδρας, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἔργον ἔχουν νὰ ρίπτωσι τὸ καμάκιον, οἱ δὲ νὰ διεσθύνωσι τὰ πλοιάρια, ἄλλοι δὲ εἶναι ξυλουργοί, καὶ ἄλλοι καδοποιοί.

Κοινῶς κάθε πλοῖον ἐφοδιάζεται ἀπὸ ἐξ ἢ ἐπτὰ λέμβους, αἵτινες, ὡς τὰ κυριώτερα μέσα δι' ὧν ἡ ἀλιεῖα ἐνεργεῖται, κρέμανται περίξ αὐτοῦ εἰς τρόπον, ὥστε δύνανται μὲ τὴν μεγίστην ταχύτητα νὰ καταβιβασθῶσιν. Ἀφοῦ θανατωθῇ καὶ κατακοπῇ ἡ φάλαινα, τὰ δαστὰ καὶ τὸ πάχος στοιβάζονται εἰς τὸ πλοῖον· ἀλλ' ἢ κατ' αὐτῆς ἐφοδος καὶ ὅλα τὰ περὶ τὴν ἄλωσιν καὶ φθορὰν τοῦ ζώου γίνονται εἰς τὰς λέμβους. Τὰ κυριώτερα δ' ἐργαλεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκάστη λέμβος προμηθεύεται, εἶναι δύο καμάκια, καὶ ἐξ ἧ ὀκτῶ λόγχοι. Τὸ καμάκιον εἶναι σιδηροῦν, ἔχει δὲ ὡς τριῶν ποδῶν μῆκος.

Εἰς αὐτὸ δένεται σχοινίον, τοῦ ὁποίου ἡ μὲν περιφέρεια εἶναι δύο δακτύλων καὶ ἓνας τεταρτημορίου, τὸ δὲ μῆκος 120 ὀργυιῶν. Ἐκάστη λέμβος ἔχει ἕξ τοιαῦτα σχοινία, κάμνοντα ὅλα ὁμοῦ 720 ὀργυιάς, ἧτοι 4320 πόδας. Χρησιμεύει δὲ τὸ καμάκιον, τὸ ὁποῖον κοινῶς μὲν ρίπτεται ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ ποτε ἀπὸ εἶδος κανο-

νίου, εἰς τὸ νὰ κτυπᾷ καὶ ν' ἀγκιστρῶν τὸν ἰχθύνα. Διὰ τῆς λόγχης τελειόνοται ἡ φθορὰ του. Αὕτη εἶναι κοντάριον ἐξ ποδῶν, ἀπὸ ξύλου ἐλάτης, μὲ χαλυβδίνην αἰχμὴν, ἧτις γίνεται λεπτοτάτη καὶ ὀξύτατη. Ἡ λόγχη δὲν ρίπτεται ἀπὸ τὴν χεῖρα ὡς τὸ καμάκιον, ἀλλὰ κρατεῖται ἐνῶ ἐμπήγεται εἰς τὸ σῶμα τοῦ ζῴου.

Οἱ Κίνδυνοι τῆς Ἀλιείας τῶν Φαλαινῶν.

Ἐὰν δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀλώσεως, καίτοι ἀλλαχῶς τῆς Ἀποθήκης πλατύτερον καταχωρηθέντα, καταχωροῦμεν καὶ πάλιν πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, καὶ πρὸς διασάφησιν τῆς ζωηρᾶς ταύτης Εἰκονογραφίας.

Ὅταν τὸ κῆτος εὐρίσκεται εἰς τοῦ ὕδατος τὴν ἐπιφάνειαν, ἀναίσθητον τῆς πλησιάζουσας τῶν ἰχθύων του, ὁ τολμηρὸς ἀλιεὺς κωπηλατεῖ κατευθεῖαν πρὸς αὐτὸ, καὶ, μίαν ἢ δύο στιγμὰς πρὶν ἢ λέμβος ἐγγίξῃ εἰς τὸν ἰχθύνα, χώνει τὸ καμάκιον εἰς τὰ νῶτά του. Τὸ πληρωμένον κῆτος, εἰς ἐκπλήξιν καὶ ἀγωνίαν, βάλκει ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις διὰ ν' ἀποφύγῃ. Τότε εἶναι ἡ ὥρα τοῦ κινδύνου. Τὸ πλοιάριον ὑποβάλλεται εἰς τοὺς πλέον σφοδροὺς κτύπους ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἢ τὰς πτέρυγας τοῦ ἰχθύου, ἀλλ' ἐξαιρέτως ἀπὸ τὴν βαρυτάτην αὐτοῦ οὐραν, ἧτις περισσίζεται κάποτε εἰς τὸν ἀέρα μὲ ὀρμὴν τόσον τρομερὰν, ὥστε καὶ πλοιάριον καὶ ἄνθρωποι ὑπόκεινται εἰς κοινὸν ὄλεθρον.

Ἀμέσως, ἀφοῦ γένη ἀφαντος ὁ ἰχθύς, ὑψόνεται εἰς

τὸ πλοιάριον σημαία ἐπὶ ῥάβδου, βλέποντες τὴν ὁποῖαν οἱ ἐπὶ τοῦ καραβίου φύλακες εἰδοποιῶν εὐθὺς τοὺς λοιποὺς τῶν ναυτῶν, διὰ κτύπου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ ὁμοχρόνου καὶ συνεχοῦς κραυγῆς. Οἱ κοιμώμενοι ἐξυπνοῦν πάραυτα, πηδοῦν ἀπὸ τὰς κλῖνας των, τρέχουν εἰς τὸ κατάστρωμα μὲ τὰ φορέματά των εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐμβαίνουν σωρηδὸν εἰς τὸ πλοιάριον ἡμίγυμοι, ἐνῶ τὸ ψῦχος εἶναι αὐστηρότατον.

Τὸ κῆτος, γενικῶς, προσπαθεῖ νὰ φύγῃ, βυθιζόμενον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Τόσον δὲ ταχέως κινεῖται κάποτε, ὥστε σύρει ὅλα τὰ σχοινία ἐξω τοῦ πλοιαρίου εἰς διάστημα ὀκτῶ ἢ δέκα λεπτῶν. Ἐὰν δὲ τοῦτο συμβῇ πρὶν φθάσῃ βοήθεια, χάνονται ὀλότελα καὶ τὰ σχοινία καὶ ὁ ἰχθύς. Ὄθεν, διὰ νὰ βραδύνεται, ὅσον τὸ δυνατόν, ἡ φυγὴ τοῦ κήτους, περιτυλίσσει ὁ ἀλιεὺς, ὅστις τὸ ἐκτύπησε, δις ἢ τρίς τὸ σχοινίον περὶ εἶδος τι πασσάλου, προσηλωμένου ἐπίτηδες δέκα ἢ δώδεκα δακτύλους ἀπὸ τὴν πρύμνην. Τοῦ σχοινίου ἢ τριβῆ, ἐνῶ περιστρέφεται εἰς τὸν πάσσαλον τοῦτον, εἶναι τοσαύτη,

ὥστε συνεχῶς περικυκλόνεται ὁ ἄλιεὺς ἀπὸ καπνόν· καὶ, ἂν τὸ ξύλον δὲν ἐβρέχετο ἀδιακόπως, πιθανὸν ὅτι ἤθελεν ἀνάψειν τὸ πλοιάριον. Πᾶς ὁ ἐπὶ τοῦ πλοιαρίου ἀνάγκη νὰ ἔχη τὴν μεγίστην προσοχὴν, ἐνῶ σύρονται ἔξω τὰ σχοινία· καθότι ἐπακολουθήματα τὰ πλέον σπουδαῖα προῆλθον ἐνίοτε ἀπὸ ἀμέλειαν τὴν πλέον οὐτιδανήν. Ὅταν τύχη νὰ ἐμπλεχθῇ τὸ σχοινίον, καὶ δὲν ἐπιτύχῃ νὰ τὸ διαλύσωσιν ἀμέσως, σύρει κάποτε τὸ πλοιάριον ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, καὶ οἱ ναῦται καταποντίζονται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ προσεγγίζουσα στενοχωρία διὰ σχοινίου ἔλλειψιν ἐμφανίζεται ἀπὸ τὴν ὑψωσιν κωπίου, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται δεύτερον, τρίτον, ἢ καὶ τέταρτον, ὡς ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ. Ἡ δὲ ταχύτης, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ κῆτος συνήθως καταβαίνει πρὸς τὰ βᾶθη τῆς θαλάσσης, εἶναι πρὸς ὀκτῶ ἢ δέκα μίλια τὴν ὥραν.

Τριάκοντα λεπτά, κατὰ μέσον ὄρον, μένει τὸ πληγωμένον κῆτος ὑποκάτω τοῦ ὕδατος· ἐκτὸς ὁπόταν ἦναι τὰ ὕδατα ῥηχὰ, καὶ τότε τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ εἶναι πολὺ μακρότερον. Ὅσον δὲ ταχύτερα κινεῖται, τόσον βαθέτερα καταβαίνει· καὶ ὅσον μακρότερον χρόνου διάστημα μένει ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, τόσον περισσοτέρα ἢ ἀποκάμωσις του, καὶ ἡ ἐπακόλουθος εὐκολία τοῦ ν' ἀλωθῇ. Πάραυτα ὅταν μεταφανῇ, σπεύδουν πρὸς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκεται τὰ πρὸς βοήθειαν πλοιάρια, καὶ, ὡς τὸ φθάσωσιν, ἐμπήγει ἕκαστος ἄλιεὺς εἰς τὴν ράχιν αὐτοῦ τὸ καμάκιόν του, ὅλα ὁμοῦ τρία, τέσσαρα, ἢ πλείοτερα, κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ κήτους καὶ τὴν φύσιν τῆς τοποθεσίας. Συχνότερα ὁμοῦ καταβαίνει δι' ὀλίγα λεπτά, ἀφοῦ λάβῃ τὸ δεύτερον καμάκιον, καὶ ἀναγκάζει τὰ λοιπὰ πλοιάρια νὰ περιμένωσιν τὴν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐπιστροφὴν του. Κτυπεῖται ὕστερον μὲ λόγγας, αἵτινες ἐμπήγονται εἰς τὸ σῶμά του, καὶ, εἰ δυνατόν, εἰς τὰ ζωτικά του μέρη. Λειποθυμημένον, τέλος, ἀπὸ πληγὰς πολυαριθμούς καὶ ἀπὸ τὴν ἀφθονον τοῦ αἵματος ροήν, φανερόναι τὴν προσέγγισιν τῆς διαλύσεώς του, ἀπορρίπτον ἐκ τῶν μυκτῆρων αὐτοῦ μίγμα αἵματος ὁμοῦ μὲ τὸν ἀέρα καὶ τὴν μύξαν, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐκπνέει, καὶ, τελευταῖον, ἀναπέμπον αἷμα καθαρὸν μόνον. Ἡ θάλασσα, εἰς μέγα διάστημα ὀλόγυρα, βάπτεται μὲ τὸ αἷμά του, καὶ ὁ πάγος, τὰ πλοιάρια, καὶ οἱ ἄνθρωποι καθυγραίνονται πολλάκις ἀπὸ τὸ αὐτό. Σημεῖον δὲ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ πλατεῖα σειρὰ ἐλαίου, ῥέοντος ἐκ τῶν πληγῶν του.

Πρὸ τῆς τελευταίας τοῦ ἀλώσεως σπαράσσεται σφοδρῶς, ὑψώνει καὶ περισεῖει τὴν οὐρὰν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα, προξενοῦν κράτον, ὅστις ἀκούεται μίλια μακρὰν. Ὅταν δὲ ἀποθνήσκῃ, γυρίζει ἐπάνω εἰς τὴν ράχιν ἢ τὴν πλευρὰν του.—συμβάν εἰς τοὺς ἀλωτὰς χαροποιεστατον, τὸ ὁποῖον ἀναγγέλλουν διὰ τῆς καταβάσεως τῶν σημαῖων των, συνωδευμένης μὲ τρεῖς ζωτράς κραυγὰς.

Ἡ παρατηρουμένη εἰς τὸ πληγωμένον κῆτος μεγάλη ἀδυναμία δεῖν πρῶτον μεταφανῇ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν,

ἀφοῦ κατέβῃ κατὰ κάθετον 700 ἢ 800 ὀργυῖας, ἦτοι περὶ τοὺς 2000 πήχεις, προέρχεται ἀπὸ τὴν σχεδὸν ἀπίστευτον κατάθλιψιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναγκάως ὑπεβλήθη. Αὕτη ἐξισοῦται μὲ 211,000 τόνους. Εἶναι δὲ οὗτος βαθμὸς θλίψεως, τὸν ὁποῖον δὲν ἐμπνεῖ νὰ συλλάβῃ ὁ ἡμέτερος νοῦς πλὴν ἀτελέστατα. Θίλομεν ἴσως τὸν καταλάβειν καλῆτερα, ὅταν εἰδοποιηθῶμεν, ὅτι ὑπερβαίνει κατὰ τὸ βάρος ἐξήκοντα τῶν μεγίστων πλοίων τοῦ ναυτικοῦ τῆς Ἀγγλίας, ὠπλισμένων, ἐφωδιασμένων, καὶ κατὰ πάντα ἐτοιμῶν δι' ἑξαμηνιαῖον περίπλουν.

Ἐκαστον πλοιάριον, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐπληρώθη κῆτος, φέρει σημαίαν· καὶ προσέτι τὸ καράβιον, εἰς τὸ ὁποῖον τοιαῦτα πλοιάρια ἀνήκουσι. Χρησιμεύουν δὲ τὰ σύστημα ταῦτα νὰ φανερόνωσιν εἰς τὰ περικύκλω πλοῖα τὸ εἰς τὸν ἐμπεριπλεγμένον ἰχθῦν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ σημαιοφόρου πλοίου.

Διαφέρει μεγάλως τοῦ καιροῦ τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον πιάνονται τὰ κῆτη. Βεβαιότατον εἶναι, ὅτι ἀλώθησαν τινὰ εἰς δεκαπέντε λεπτῶν διάστημα· ἐνῶ ἄλλα μόλις ὑπέκλιναν εἰς τεσσαράκοντα ἢ πενήκοντα ὥρας. Κατὰ μέσον ὄρον, ἀρκοῦν πιθανῶς δύο ἢ τρεῖς ὥραι.—Τινὰ κῆτη συμβαίνει νὰ φονευθῶσιν ἀπὸ ἓν καμάκιον, ἐνῶ ἄλλα ὄχι μεγαλῆτερα ἀπέφυγον ἀπὸ τέσσαρα, πέντε, ἢ καὶ πλείοτερα. Κάμμίαν φορὰν ἀλίσκονται τὰ κῆτη ἐξ ἀπροόπτου, ἐμπλεκόμενα καὶ περιτυλισσόμενα ἀφ' ἑαυτῶν εἰς τὰ σχοινία.

Ἀφοῦ τὸ κῆτος θανατωθῇ, τὸ ὄνον πρῶτον εἰς πλοιάριον, τὸ διαλύουν ἔπειτα ἀπὸ τὰ σχοινία, καὶ τὸ κωπηλατοῦν ὅλοι ὁμοῦ οἱ ναῦται πρὸς τὸ καράβιον. Ἐκεῖ ἀφαιροῦν τὸ πάχος, καὶ, ἀνασύροντες αὐτὸ εἰς τὸ κατάστρωμα, ἢ τὸ βράζον ἀμέσως πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ἐλαίου, ἢ τὸ στοιβάζον διὰ μετακομιδὴν εἰς τὴν πετρίδα των.

Ἡ ΑΜΠΕΛΟΣ ΚΑΙ Ἡ ΔΡΥΣ.—Ἄμπελός τις, παρὰ δρῦν φρομένη, εἶχεν ἤδη τοσοῦτον ὑψωθῆν, ὥστε νὰ χρειάζεται ὑποστήριγμα. Ἄρῦ, εἶπεν ἡ ἄμπελος, κλίνε τὸν κορμὸν σου, ὥστε νὰ μὲ ὑποστηρίξῃς. Ναι, ἀπεκρίθη τὸ μεγαλοπρεπὲς δένδρον, χρεωστῶ νὰ σὲ ὑποστηρίξω· ἀλλ' εἶμαι πολὺ ὀγκώδες καὶ πολὺ στερεόν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ κλίνω. Περιβάλε εἰς ἐμὲ τοὺς βραχίονάς σου, ἀγαπητῆ ἄμπελε, καὶ μὴν ἀμφιβάλλῃς ὅτι θέλω σὲ ὑποστηρίξαι καὶ σὲ περιβάλλειν. Ἐνῶ δ' οὕτω σὲ βαστάζω, θέλεις καλλωπίζειν τὸν κορμὸν μου μὲ τὰ ὠραῖά σου πράσινα φύλλα καὶ τοὺς κοκκινωχρούους σου βότρυας.

Ἄλλ' ἐπιθυμῶ, ἀπεκρίθη ἡ ἄμπελος, ν' αὐξάνω χωρὶς νὰ κρέμωμαι ἀπὸ σέ· διατί δὲν ἐμπορεῖς ἐσὺ νὰ τυλιχθῇς περὶ ἐμὲ, καὶ νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ μεγαλύνω κατ' εὐθείαν καὶ ἀνεξαρτητως; Ἡ φύσις τοῦτο ποτὲ δὲν ἐσχόπευεν, εἶπεν ἡ δρῦς. Μόνη τῶν ἀδυνάτων εἶναι νὰ ὑψωθῇ· καὶ ἂν τὸ δοκιμάσῃς, οἱ ἀνεμοὶ καὶ ἡ βροχὴ, καὶ μάλιστα τὸ ἴδιόν σου βάρος, θέλουσιν σὲ καταδαφίσειν. Οὔτε ἀρμόζει νὰ ἐκτείνῃς τοὺς βραχίονάς σου τῆδε κακεῖσε μεταξὺ τῶν δένδρων. Τὰ δένδρα θέλουσιν ἀρχίσειν νὰ λέγασιν, Δὲν εἶσαι ἄμπελός μου—ξένη εἶσαι—μακρὰν, μακρὰν, δὲν σὲ περιβάλλω. Ἐπειτα, θέλεις καὶ τόσον περιπλεχθῆν εἰς τοὺς διαφοροὺς κλάδους, ὥστε νὰ μὴν ἐμπορῆς νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς ἐμὲ· καὶ οὐδεὶς θέλει σὲ θαυμάζειν, οὔτε σὲ ἐλεεῖν.

Ἄ, μὴ γένοιτο, εἶπεν ἡ ἄμπελος, νὰ ὑποπέσω εἰς τοιαύτην κακοτυχίαν· καὶ πάραυτα περιτυλίχθη εἰς τὴν δρῦν, ὥστε ἀμφότεραι ἠῶσανον καὶ ἡχμαζον εὐδαιμόνως.

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΤΗΣ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.

Το ναυάγιον τῆς Γαλλικῆς φρεγάτας Μεδούσης καὶ τὰ φρικώδη αὐτοῦ ἐπακολουθήματα ἤδη περιεγράψαμεν*· κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον ἐναυάγησε καὶ ἡ Ἀγγλική ναῦς Ἀλκηστις, τὰ περὶ τῆς ὁποίας εὐχαρίστως θέλομεν τώρα ἐξιστορήσειν, καθὸ παρέχοντα κάλλιστον καὶ διδακτικώτατον παράδειγμα τῶν ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων, ὅσα προέρχονται ἀπὸ καλῶς διοργανισμένον πειθαρχικὸν σύστημα.

Πρῶμα τὸ 1816, κατὰ συνέπειαν τῶν δυσκολιῶν ὅσας τὸ ἐν Κίνα Βρετανικὸν ἐμπόριον ἀπῆντα ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας, ἀπεφάσισε τὸ Ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον ν' ἀποστείλῃ πρεσβείαν ἐκτακτον εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Πεκίνου. Τὴν 9ην Φεβρουαρίου, ὁ Λόρδος Amherst, μετὰ πολυαρίθμου Θεραπείας, ἐπέβη εἰς τὴν Ἀλκηστιν, φρεγάταν τεσσαράκοντα ἐξ κανονίων, διοικουμένην ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Μάξουελλ, ἧτις σύμπλουν εἶχε τὸ βρίκιον Λύραν, καὶ ἐν ἀπὸ τὰ εἰς τὴν Ἰνδιαν ταξιδεύοντα μεγάλα ἐμπορικὰ, φέρον πολλά δῶρα πολύτιμα διὰ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Κίνας καὶ τοὺς ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

Τίποτε λόγου ἄξιον δὲν συνέβη ἐπὶ τοῦ ἐκεῖσε πλοῦ τὴν 9ην Αὐγούστου, ὁ πρέσβυς καὶ ἡ Θεραπεία του ἀπέβησαν μετὰ πομπῆς εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Λευκοῦ Ποταμοῦ, κατὰ τὸ βορειανατολικὸν παράλιον τῆς Κίνας· τὰ δὲ πλοῖα προχώρησαν εἰς ἐξέτασιν τῶν αἰγιαλῶν τῆς Κινικῆς Ταρταρίας, Κορέας, καὶ τινῶν νήσων· ἔπειτα δὲ διεύθυναν τὸν δρόμον αὐτῶν εἰς τὴν Καντῶνα, ὅθεν, ἀφοῦ πάλιν ἐπέβη ὁ Λόρδος Amherst καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ†, ἐξέπλευσαν διὰ τὴν Μανίλλαν, τὴν μητρόπολιν τῶν Φιλιππινῶν Νήσων, Ἰανουαρίου 29ην.

Τὴν 9ην Φεβρουαρίου, σωτὰ δώδεκα μῆνας μετὰ τὸν ἐξ Ἀγγλίας ἀπόπλουν, ἤρχισεν ἡ Ἀλκηστις τὸ ἐπ' οἴκου ταξείδιον· ἐνταῦθα χωρισθεῖσα ἐκ τῆς Λύρας, ἧτις ἐπέμφθη μ' ἐπιστολὰς εἰς τὴν Ἰνδιαν.

Τὰ χαράγματα τῆς 18ης, ἀφοῦ προσεκτικῶς διέφυγον τοὺς βράχους καὶ τὰ ῥηχὰ, τὰ πλεονάζοντα εἰς τὸ πρὸς δυσμὰς τῶν Φιλιππινῶν νήσων Κινικὸν πέλαγος, ἐμβῆκαν οἱ ταξιδιωταὶ μας εἰς τὸν διάπλουν τοῦ πορθμοῦ Γάσπαρ. Ἐξηκολούθουν δὲ τὸν εἰς τοὺς χάρτας σημειωμένον δρόμον, καὶ μετεχειρίζοντο πᾶσαν προφύλαξιν, τὴν ὁποίαν ἡ φρόνησις καὶ ἡ ναυτικὴ ἐμ-

* Ἴδε Σελ. 117 τοῦ Τόμου τούτου.

† Τὴν πρεσβείαν ταύτην δὲν ὑπεδέχθη ἡ Κινικὴ αὐλή, τοῦ Λόρδου μὴ θελήσαντος νὰ ὑποκλίνῃ εἰς τὴν προσφορὰν ταπεινωτικῶν τινῶν τιμῶν, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐφαίνοντο ὅτι ἤθελον ἐξ ὀλοκλήρου ματαιώσῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς. Τὸ τέλος ὁμοίως τῆς πρεσβείας ἀριστα καταρθώθη, καὶ τοι ἐμμέσως, διὰ τῆς διαγωγῆς καὶ ὀρθῆς κρίσεως τοῦ πλοίαρχου Μάξουελλ, ὅστις, ἀπέναντι τοῦ φοβηρισμοῦ καὶ τῆς ἀντιστάσεως τῶν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῆς Καντῶνος μακρῶν κανονοστασιῶν, καὶ τοῦ μεγάλου στόλου τῶν πρὸς ἑμῶν ἐκεῖ προσορμισθέντων πολεμικῶν πλοίων, ἐπλευσεν ἐπὶ τῆς Ἀλκηστιδος εἰς τὴν Καντῶνα, ἀφοῦ ταχέως κατεσίγασε τὸ πῦρ ἑλιῶν τῶν Σινῶν, πολεμιστῶν, θαλασσίων τε καὶ χερσαίων.

πειρία τοὺς ὑπηγόρευον· ἀλλὰ περὶ τὰς ἑπτὰ ἡμισυ τὸ πρῶτ', ἐκτύπησεν ἡ ναῦς μετὰ πλείστης ὀρμῆς εἰς ἄθροισμὰ τι βεβυθισμένων βράχων, οἵτινες ἀνυψοῦντο σχεδὸν κατὰ κάθετον εἰς δεκαεπτὰ ὀργυιῶν ὕδωρ. Ὡς ἐκ θεϊκῆς προνοίας, τὸ πλοῖον ἐμεινε στερεὸν ἐπὶ τῶν βράχων· καθότι, ἂν ἡ βία τῆς συγκρούσεως εἶχεν ἀπωθήσειν αὐτὸ ἐκ τῆς πρώτης τοποθεσίας του, σχεδὸν πάραυτα ἐπρεπεν ἐξ ἀνάγκης νὰ καταποντισθῇ μετὰ τῶν πλειοτέρων ἀνθρώπων. Τὸ συμβεβηκὸς ὁμοίως ἦτον ὑπερβολῆ φοβερὸν· ἀλλὰ μᾶς λέγει ἓνας τῶν ἀξιωματικῶν, ὅτι, μ' ὄλον τὸν κίνδυνον τῆς θέσεώς των, ἡ ἐλαχίστη σύγχυσις ἢ ἀταξία δὲν ἐφάνη μεταξὺ τοῦ πληρώματος, πάσης ἀναγκαίας διαταγῆς διδομένης τόσον ἀταράχως, καὶ ὑπακουομένης τόσον σταθερῶς, ὡς νὰ μὴν εἶχε συμβῆν τίποτε ἀσύνηδες.

Τὸ πλοῖον ἀπεῖχε περὶ τὰ τρία ἡμισυ μίλια ἐκ τῆς ἀκατοικήτου καὶ ἐρήμου νήσου Πύλο Λεὰτ, ἐφ' ἧς, μετὰ περισσὴν δυσκολίαν, ἀπέβη σώως ὁ Λόρδος Ἀμερστ καὶ ἡ Θεραπεία του μετὰ τινὰς ἐκ τοῦ πληρώματος. Ὁ δὲ πλοίαρχος Μάξουελλ καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ ἐμειναν ἐγγυὲς τοῦ πλοίου, ὅθεν μετὰ πολὺν κόπον ἐπέτυχον νὰ λάβωσι μικρὰν ποσότητα ζωοτροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἀνέβαινον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, παντὸς τοῦ πλοίου ὑποβρυχίου ὄντος ἐκτὸς τοῦ καταστρώματος.

Ἡ νήσος εὐρέδῃ πανέρημος, μὲ δάση καὶ μὲ πυκνὰ χαμόκλαδα ἐσκεπασμένη. Εἰς τὸ ἐρημονήσιον τοῦτο, ἀρκετῶν ἡμερῶν πλοῦν ἀπέχοντες ἀπὸ τὸν ἐγγύτατον φιλικὸν λιμένα, ἐκτεθειμένοι, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἰς τὸ νὰ ὑποφέρωσι τὰς ὑπερβολὰς τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης, ὑπὸ τὰς καυστηρὰς ἀκτῖνας τοῦ τροπικοῦ ἡλίου, ἦσαν σχεδὸν 250 Βρετανοὶ· μ' ὄλον τοῦτο, οὐδεὶς ἐφαίνετο ἄθυμος ἢ ἀπηλπισμένος· τὰ δ' ἐπικρατοῦντα γενναῖα αἰσθήματα ἐνίσχυσεν ἡ διαγωγή τοῦ Λόρδου, ὁ ὁποῖος, τὴν ἐπαύριον τῆς ναυαγίας, ἅπαντας περίξ αὐτοῦ προσκαλέσας, εὐχαρίστως ἔλαβε τὴν ἀναλογουσαν εἰς αὐτὸν μικρὰν ποσότητα ἐκ τοῦ διασωθέντος ὀλίγου ὕδατος, παράδειγμα δίδων οὕτω γαληνίου ὑπομονῆς καὶ ἰλαρᾶς προθυμίας νὰ συμμεθέξῃ παντὸς ταλαιπωρηματος χωρὶς τὴν παραμικρὰν βαθμοῦ διάκρισιν.

Φυσικὰ, μ' ὄλον τοῦτο, ἕκαστος ἀνησύχει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον κατὰ πᾶσαν στιγμὴν διὰ τὴν ἔλλειψιν ὕδατος· ἀλλ' ἕως τώρα εἰς μάτην εἶχον ζητῆσειν αὐτὸ, ἐνῶ ἢ κατὰ τύχην ἀνακάλυψις ἀνθρωπίνου τινὸς σκελετοῦ ἐπέφερε τὴν τρομερὰν πίστιν, ὅτι ἄτομόν τι εἶχεν ἀπολεσθῆν ἀπὸ τὴν δίψαν. Εἰς τοιαύτας δὲ περιστάσεις, καὶ στοχαζόμενοι περιπλέον ὅτι αἱ λέμβοι δὲν ἐχώρουν οὔτε τὸ ἡμισυ τοῦ πληρώματος, ἔκαμαν ὁ πρέσβυς καὶ ὁ πλοίαρχος τὴν συνετὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκπλεύσῃ πάραυτα ὁ Λόρδος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν διὰ τὴν νήσον Ἰαύαν, ὅπου κατὰ συνέπειαν οὐρίου ἀνέμου καὶ δυνατοῦ ρεύματος ἤλπισον νὰ φθάσωσιν εἰς τρεῖς ἢ τεσσαρὰς ἡμέρας· ἐπειδὴ δὲ τὰ πελάγη ἐκεῖνα βρῦουν ἀπὸ τοὺς θηριώδεις Μαλαίους πειρατὰς, συμπαρέλαβον καὶ στρατιώτας τι-

νάς πρὸς ὑπεράσπισιν. Πάντες οὗτοι, τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα ἐπτὰ, ἐπέβησαν εἰς δύο τὰς μεγαλητέρας λέμβους τῆς φρεγάτας, περὶ τὰς πέντε ὥρας μετὰ τὴν μεσημβρίαν, καὶ λαβόντες μέρος τῶν ζωοτροπιῶν, ἐξέπλευσαν ἐν μέσῳ ἐγκαρδίῳν δεήσεων καὶ ἀγαθῶν εὐχῶν. Ἦτο μέγα εὐτύχημα, ὡς θέλει φανῆν ἐκ τῆς ἀκολουθίας, ὅτι ὁ πρέσβυς τόσον ταχέως ἐξετέλεσε τὴν ἀπόφασίν του· καθότι, μίαν ἡμέραν μόνον ἂν ἤργοπόρει, ἤθελε σχεδὸν βεβαίως πέσειν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀγρίων.

Οἱ ἐπὶ τῆς νήσου ἀφεθέντες, οἵτινες ἦσαν 200 ἄνδρες καὶ παῖδες καὶ μία γυνή, τίποτε δὲν προέβλεπον ἀρμόδιον νὰ τοὺς εὐφράνη· καθότι, διὰ τὴν ἐναντιότητα τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ ρεύματος, ἦτον ἀδύνατον νὰ τοὺς ἐλθῆ βοήθεια πρὶν δέκα ἢ δώδεκα ἡμερῶν τοῦλάχιστον. Ὁ δὲ πλοίαρχος, ἀφοῦ πάλιν ἐπεμψέ τινὰς εἰς ζήτησιν ὕδατος, μετέφερε τὰς σκηνάς εἰς τὴν κορυφὴν λόφου τινοῦ, τοῦ ὁποῦ τὰ μικρὰ δένδρα καὶ χαμόκλαδα, ἀφθονοῦντα ἀπ' ὄφεις, σκορπίους, σκολοπένδρας, καὶ ἄλλα ἔρπετά, εἶχον καύσαντες προσξαλείψειν. Ἐνταῦθα μετεκομίσθησαν ὄλαι αἱ ζωοτροφίαι, ὑπὸ αὐστηρὰν φύλαξιν· ὀλίγοι δὲ τινες ἀφέθησαν ἐπὶ τοῦ ναυαγίου διὰ νὰ πιάνωσιν ὅ,τιδήποτε ἀνέβαινεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Κατὰ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας, δεινῶς ἐταλαιπωροῦντο ἀπὸ τὴν συνεχῆ δίψαν· ἀλλὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον, μεγάλως ἐχαροποίησεν ἅπαντας ἡ εὐρεσις πηγῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἀρκετὰ ἔπιεν ἕκαστος εἰς τὸ διάστημα τῶν ἐφ' ἑξῆς εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν. Ἦν πρωίαν τῆς 20ης διέταξεν ὁ πλοίαρχος νὰ παραταχθῶσιν ἅπαντες· ἀφοῦ δ' ἐξήγησεν ὅτι, κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Ναυτικοῦ, πᾶς ἕνας ἐξίσου ὑπέκειτο νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαγωγῆς του, ὡς ἂν ἔπλεον, ἐδηλοποίησεν ὅτι, ἐνόσω ἔζη, ἤθελε φυλάξειν τὴν πλέον αὐστηρὰν πειθαρχίαν, ἣτις τόσον ἀπῆτεῖτο διὰ τὸ εὔ εἶναι ὄλων.

Τὰ χαράγματα τῆς ἐπαύριον εὐρέθησαν οἱ ἐπὶ τοῦ ναυαγίου περικυκλωμένοι ἀπὸ στολίσκον Μαλαϊκῶν προῶν, ἢ πλοιαρίων, γεμάτων ἀπὸ ἀνδρας ἐνόπλους. Οἱ πειραταὶ οὗτοι, ἐξ ὧν πολλοὶ καὶ ἀνθρωποφάγοι, κοινῶς θεωροῦνται ὡς οἱ πλέον ἀνηλεεῖς καὶ ἀπάνθρωποι ἄγριοι τοῦ κόσμου. Οἱ Ἄγγλοι, ἄσπλοι ὄντες, ἐπήδησαν πάραυτα εἰς τὸ ἀκάτιον, καὶ διευθύνθησαν εἰς τὴν ξηρὰν, ὅπου καὶ σῶσι ἐφθασαν, μολονότι γενναίως τοὺς ἐδίωξαν οἱ πειραταί· οὗτοι μετέπειτα ἐκυρίευσαν τὸ ναυάγιον, ἀπέβησαν δὲ καὶ εἰς ἐν ἄκρον τῆς νήσου ἀπέχον περὶ τὰ δύο μίλια. Τὰς πλέον δραστηρίους ἐτοιμασίας ἔκαμαν τώρα οἱ Ἄγγλοι ὥστε φερμῶς αὐτοὺς νὰ δεχθῶσιν· ἀλλὰ δώδεκα μόνον μάχαιραι εἶχον διασωθῆν, καὶ, μολονότι εὐρέθησαν τριάκοντα σχεδὸν τουφέκια μὲ τὰς αἰχμάς των, τὰ φυσέγγια ὅλα συνεποσοῦντο εἰς μόνον ἐβδομηκοντα πέντε. Διαταγαὶ ὁμως ἐδόθησαν νὰ ἐτοιμασθῆ καθεὶς ὅπως ἠδύνατο κάλλιστα· μικρὰ δὲ ξίφη, σμίλαι, καὶ ὀξέα ρόπαλα ταχέως ἀνεπλήρωσαν τὴν ἑλλειψιν τακτικῶν ὅπλων. Δένδρα προσέτι ἐκόπησαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίαρχου, καὶ κυκλοειδὲς τι χαράκιμα κατεσκευάσθη περὶ

τοῦ σταθμοῦ, διὰ τῆς συμπλοκῆς κλάδων μὲ πασσάλους, εἰς τὴν γῆν ἐμπηγμένους μεταξὺ τῶν πεπτωκῶτων δένδρων. Ἀφοῦ δὲ ἡσύχως παρῆλθεν ἡ ἡμέρα, διηρέθησαν τὸ ἔσπερας εἰς κλάσεις χωριστάς, εἰς μίαν τῶν ὁποίων παρεδόθη ἡ ἐπιστάσια τῶν λέμβων· γενναϊότητα πνεῦμα ἐνεψύχονεν ἅπαντας, ἀλλὰ μικρὸς φόβος ἐπεκράτει περὶ ἐφόδον τῶν ἀγρίων εἰς τὸ διάστημα τῆς νυκτός, καθότι ἐφαίνοντο παραπολὺ ἐνησχολημένοι εἰς τὴν λαφυραγωγίαν τοῦ ναυαγίου, καὶ δὲν εἶχον εὐκαιρίαν πρὸς ἄλλο τι.

Ἦν ἐπαύριον, παρατηρήσαντες ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν πειρατῶν εἶχεν ἐλαττωθῆν, ἀπεφάσισαν νὰ μετακυριεύσωσι τὸ ναυάγιον· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς, ἄμα ἴδεν τὴν πλησίασιν τῶν λέμβων, ἀπεσύρθη, ἀφοῦ ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν φρεγάταν, ἣτις ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ἔγινε φανὸς ἐκ πρώρας εἰς πρύμνην· ἐξηκολούθει δὲ καιομένη ὄλον τὸ ἡμερονύκτιον.

Πρωὶ τὴν Κυριακὴν, ὑπῆγαν πάλιν εἰς τὸ ναυάγιον αἱ λέμβοι, εὐρήκαν δὲ πλέοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μερικὰ βαρέλια ἀπὸ ἄλευρον, ὡς καὶ τινα μὲ οἶνον καὶ ζύθον. Ἡ χαροποιὰ εἰδήσις αὕτη ἐφθασεν εἰς τὴν ξηρὰν καθ'αυτὸ εἰς τὸ τέλος τῆς θείας λατρείας, ἣτις ἐτελέσθη εἰς τὴν κυριωτέραν σκηνήν. Εἰς τὸ διάστημα τῶν δύο ἀκολούθων ἡμερῶν, ἀνέλαβον καὶ ἄλλον οἶνον, ζύθον, καὶ ἄλευρον, ὡς καὶ πεντήκοντα λόγγας, δεκαοκτὼ τουφέκια, καὶ μικρὰν ποσότητα πολεμεφοδίων. Ἐν τῷ μεταξὺ, οἱ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀφεθέντες κατεγίνοντο εἰς τὴν ὀχύρωσιν τοῦ στρατοπέδου· συγχρόνως δὲ νέον φρέαρ ἀνακαλύψαντες εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου, εἶχον ἅπαντες ἀφθονίαν ὕδατος.

Ἐνωρὶς τὴν 26ην, ἐφάνησαν πάλιν δύο ἐνοπλοὶ πρόαι, ῥυμουλκοῦσαι ἐν μονόξυλον ἐκάστη· ἐστάθησαν δὲ κατ' αὐτῶν αἱ τρεῖς λέμβοι, τὰς ὁποίας ἰδόντες οἱ Μαλαῖοι ἀπέκοψαν εὐθὺς τὰ μονόξυλα, καὶ ἔκαμαν ὄλων τὰ πανία. Μία μόνον ἐκ τῶν τριῶν λέμβων ἠδυνήθη νὰ προσεγγίσῃ· εἰς ταύτην καὶ ἔκανονοβόλησαν, καὶ τὰ δόρατα καὶ τὰ βέλη των ἔρριψαν οἱ ἐχθροί· πλὴν ἀνωφελῶς. Οἱ Ἄγγλοι, ἀφοῦ ἐπυροβόλησαν μὲ τὸ μόνον εἰς τὴν λέμβον τουφέκιον, ἀνέβησαν εἰς τὴν μίαν πρόαν· ὅπου τριῶν ἢ τεσσάρων ἀπὸ τοὺς πειρατὰς ἦδη τουφεκισθέντων, ἐνὸς δὲ κάτω τιναχθέντος μὲ τὸ κοντάριον τοῦ τουφεκίου, πέντε ἄλλοι ἐπήδησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγησαν, καὶ δύο ἠχμαλωτίσθησαν, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο βαρέως πληγωμένος. Οἱ Μαλαῖοι εἶχον λάβειν μέτρα ὥστε νὰ βυθισθῆ ἡ πρόα των, καθότι ἀμέσως κατεποντίσθη. Τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῆ τὴν ἀπονενομημένην τῶν ἀνθρώπων τούτων ἀγριότητα. Εἰς τουφεκισμένος, ἀλλ' ἐτι ζωντανός, εἰς τὴν λέμβον μεταφερθεὶς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων διὰ νὰ σωθῆ (καθότι τὸ ἴδιόν του πλοῖον κατεποντίζετο) μανιωδῶς ἤρπασε μάχαιραν πλησίον αὐτοῦ τυχοῦσαν, καὶ μετὰ δυσκολίας τὴν παρίδωκε· μετ' ὀλίγον ἐξέπνευσεν. Ἡ σύμπλους τῆς πρόας ταύτης, πυροβολήσασα ὡσεὶ πρὸς ἀποχαιρετισμὸν, ἐπλευσε περὶ τὸ βόρειον μέρος

τῆς νήσου, καὶ διέφυγεν. Οἱ δύο αἰχμάλωτοι, φερθέντες ἔπειτα εἰς τὴν ξηρὰν, ἐβάλλθησαν ὑπὸ φύλαξιν εἰς τὸ φρέαρ, ὅπου ἐδέθησαν αἱ πληγαὶ των, καὶ μ' ὄλην αὐτῶν τὴν ἀγριότητα ἔλαβον τὴν πλέον φιλάνθρωπον περιποίησιν.

Μετ' οὐ πολὺ ἐφάνησαν δεκατέσσαρες πρῶαι καὶ ἄλλα πλοῖα μικρότερα, τὰ ὅποια ἤραξαν ὑπὸ τὴν σκέπην μακρυνοῦ τινὸς ἀκρωτηρίου, ἐφ' οὗ πάμπολλοι καὶ ἀπέβησαν. Κατὰ πρῶτον ὑπέθεσαν οἱ Ἄγγλοι, ὅτι τὰ πλοῖα ταῦτα εἶχον σταλθῆν ἐκ τῆς Βαταυίας ὑπὸ τοῦ Λόρδου Ἀμερστ πρὸς βοήθειάν των, καὶ ἀξιωματικοὶ τινες ἐπομένως ἐκίνησαν πρὸς αὐτά· ἀλλ' ἡ συνέντευξις διέλυσε τὴν ἀπάτην, καθότι ἐξ αὐτῆς ἐβεβαιώθησαν, ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ σημείων, ὅτι οἱ νεοφερμένοι ἦσαν κοινότης περιπλανωμένων, ἔργον ἔχουσα τὸ συνάγειν εἰδός τι φυκίου εἰς τὰς νήσους ἐκείνας εὐρισκομένου, καὶ πολυζητήτου εἰς τὴν Κίναν. Ἡ φιλικὴ ὁμῶς καὶ ὑποκλινῆς αὐτῶν διαγωγή παντάπασιν ἐγένεν ἄφαντος τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτ', ὅτε κατέλαβον τὴν ἀληθῆ θέσιν τῶν Ἄγγλων ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ναυαγίου, τὸ ὁποῖον καὶ ἀμέσως προέβησαν νὰ λαφυραγωγήσωσιν. Ἀλλὰ δὲν ἐκρίθη φρόνιμον νὰ ἐνοχλήσωσιν αὐτοὺς, καθότι ὀλίγον πλέον ἠμπόρει νὰ προηθευθῆ ἐκεῖθεν λόγου ἄξιον.

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ταύτης μετεφέρθησαν αἱ λέμβοι, πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν, εἰς γειτονικόν τινα μυχόν, ὅπου προεφυλάττοντο ἀπὸ ἀνδρας ἐνόπλους, θέσιν ἔχοντας ὅπισθεν τῶν ὑπεράνω βράχων. Οἱ δὲ Μαλαῖοι, αἵτινες τὴν προτεραίαν ὀλόκληρον εἶχον διατρίψειν περὶ τὸ ναυάγιον, ἔλαβον τὴν πρωίαν τοῦ Σαββάτου σημαντικὴν ἐνδυνάμωσιν διὰ τῆς ἀφίξεως ἄλλων δεκατεσσάρων προῶν. Ἐν τῷ μεταξύ, τῶν Ἄγγλων ἡ θέσις καθ' ἡμέραν ἐχειροτέρευεν· αἱ ζωτροφίαι των, μολονότι μετεχειρίζοντο τὴν μεγίστην οἰκονομίαν εἰς τὴν διανομὴν, μὲ φοβερὰν ταχύτητα ἠλαττοῦντο· ἐπὶ τῆς νήσου δὲν εὐρισκον εἰμὴ ὀλίγα μόνον ὄστρεῖδια· ὁ δὲ καιρὸς εἶχεν ἤδη παρέλθειν, καθ' ὃν ἔπρεπε νὰ τοὺς φθάσῃ βοήθεια ἐκ τῆς Ἰαύας. Ἐπεσκεύασαν ἄρα τὰς λέμβους, καὶ κατεσκεύασαν δυνατὴν σχεδίαν, ὥστε νὰ φύγωσιν εὐκολώτερον, χρείας τυχούσης. Ἀλλὰ μ' ὄλα τὰ περιστώτα δεινὰ ταῦτα, αἰσθημα εὐχαριστήσεως καὶ ἠλαρότητας ἐφαίνετο νὰ κυριεύῃ πάντα νοῦν, καὶ ἡ μεγίστη εὐταξία ἐτι ἐπεκρατοῦσε.

Τὸ ἐπὶ τοῦ λόφου στρατοπέδευμα βαθμηδὸν εἶχε κραταιωθῆν, ὥστε ἀρίστην ἄμυναν νὰ παρέχῃ κατὰ προσβολῆς τῶν ἀγρίων. Τὴν νύκτα βλεπόμενον μὲ τὸ φῶς τῶν πυρκαϊῶν, ἐφαίνετο παραδόξως ζωγραφικόν· αἱ καλύβαι τινῶν, εὐμορφα ἐκ κλάδων ἐσχηματισμέναι, ἐστεγασμέναι δὲ μὲ τὰ φύλλα τοῦ φοίνικος, καὶ διεσκορπισμέναι εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ἀνωθεν τοῦ κύκλου μεγαλοπρεπῶν δένδρων· αἱ ἀγροικοὶ σκηναὶ ἄλλων· τὸ ἀξύριστον, ῥακῶδες τῶν ναυαγησάντων, μὲ μαχαίρας καὶ κοντάρια εἰς τὰς χεῖρας των, — ταῦτα πάντα καθίστανον ἀγριωπὸν καὶ ἀλλόκοτον τὸ μέρος, ὑπὲρ πᾶν, τὸ ὁποῖον εἰκόνισέ ποτε ἡ φαντασία, ληστρικὸν καταγῶγιον.

Τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου ἐτι μᾶλλον ἐνδυναμωθέντες οἱ πειραταὶ, ἤρχισαν ἐπὶ τέλους νὰ λαμβάνωσιν ἀπειλητικὴν θέσιν. Τὰ χαράγματα τῆς Κυριακῆς προέβησαν μὲ τοὺς πλέον φρικῶδεις ὀλολυγμούς, μετὰ εἴκοσι περίπου ἐκ τῶν μεγαλητέρων πλοίων των, σιμὰ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ τῆς ἀποβάσεως τόπου· ἄλλη τις μοῖρα πλέον ὀλιγάριθμος ἀνέπλευσε περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τινα μυχὸν ὅπισθεν τῆς Βρετανικῆς τοποθεσίας· ἀλλὰ τὰ τολμηρὰ ταῦτα κινήματα δὲν ἦσαν εἰμὴ ἐπίδειξις. Καθ' ὄλην ὁμῶς τὴν ἡμέραν ἤρχοντο νέοι ἐχθροὶ, ὥστε πρὸς τὸ ἑσπέρας, εἰς πενήκοντα πλοῖα διαφόρου μεγέθους συμποσούμενοι, προσήγγισαν ἐτι μᾶλλον εἰς τὸν μυχόν, μὲ θηριώδη καὶ ἀπειλητικὴν πρόσοψιν. Τὰ πάντα τῶντι προσμήνυον ἐφοδὸν ἐντὸς ὀλίγου· τὸ ναυάγιον ἦτο σχεδὸν παρητημένον· καὶ οἱ ἀγριοὶ ἐφαίνοντο προσηλωμένους ἔχοντες τοὺς διαλογισμούς εἰς τὸ νὰ κυριεύσωσι τὴν περιουσίαν, ἧτις ἐφαντάζοντο ὅτι εἶχε διασωθῆν ἐξ αὐτοῦ. Περὶ δυσμᾶς ἡλίου, τινὲς ἐκ τῶν Μαλαίων, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχον κατὰ λάθος ἐκλάβειν ἀντὶ φίλων, πλησιάσαντες ἔδωκαν εἰς τοὺς Ἄγγλους νὰ καταλάβωσιν ὅτι ἅπαντα ἡ ἀποκλείουσα δύναμις, ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς των συντροφίας, ἦσαν ἐχθρικώτατοι καὶ ὅτι εἶχον ἀπόφασιν νὰ κάμωσι γενικὴν ἐφοδὸν, ἅμα ἐσκοτεινιάζεν· ἔπειτα δ' ἐπρότειναν ὅτι ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ ἀναβῆ μέρος ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ λόφου, διὰ νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ συμμαχήσῃ μὲ τοὺς ὑπερασπιστάς του. Οἱ Ἄγγλοι φυσικὰ ἀπεποιήθησαν τὴν κακόβουλον ταύτην προσφορὰν, οἱ δὲ Μαλαῖοι ὀπισθοδρόμησαν εἰς τὰ πλοῖα των, ὅθεν ἀμέσως ἐξῆλθεν ἀγρία πολεμικὴ κραυγὴ.

Ἀφοῦ ἐνύκτωσε, συνηθροίσθη ἅπαντα ἡ Βρετανικὴ δύναμις ἐνοπλος, καὶ ὁ Πλοίαρχος Μάξουελ ἀπέτεινε πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς καὶ ναύτας λόγον ἐνθαύρυντικόν, εἰς ὃν πᾶς ἐπὶ τοῦ νησίου Βρετανὸς ἀπήντησε μὲ τρεῖς τρανοφώνους ἐπευφημήσεις·—ὅλοι τῶντι ἐπεδύμου νὰ γίνῃ ἡ ἐπαπειλουμένη προσβολή· χίλια ἑξακόσια φυσέγγια, βαθυμηδὸν ἐπισωρευθέντα, εἶχον διαμοιρασθῆν εἰς τὰς διαφόρους φυλακάς· λόγος δὲ τὴν νύκτα ἐπίτηδες διασπαρεῖς ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἐπλησίαζεν, ἔδειξε τὸ καλὸν τῆς ἐτοιμασίας ἀποτέλεσμα, καθότι ἅπαντες ὡς ἀστραπὴ ἔλαβον τὰς θέσεις των, καθεὶς δ' ἐπέστρεψε λυπημένος καὶ ἠγανακτημένος, ἐπειδὴ ἐκβῆκε ψευδῆς ἡ φήμη.

Τὴν αὐγὴν, παρετηρήθη ὅτι δέκα πλοῖα εἶχον προστεθῆν εἰς τὰς ἐχθρῆκας δυνάμεις· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑπερέβαινε τώρα ἑξακοσίους ἀνδρας· ἐξηκολούθουν δὲ καθ' ὄλην τὴν πρωίαν στενωῶς ἔχοντες ἀποκλεισμένον, ὡς ἀρχήτερα, τὸ στρατόπεδον. Καθ' ὧραν ἡ γενικὴ ἀνησυχία ἠῤῥεανε διὰ τὴν ἄργοπορίαν τῆς ἐλπίζομένης συνδρομῆς. Μολονότι εὐρισκόμεθα εἰς περιστάσεις δεινὰς, λέγει ὁ τὸ ταξείδιον ἱστορήσας, αἵτινες μάλιστα κατὰ στιγμὴν ἐχειροτέρευον, τὴν λιμοκτονίαν ἔχοντες κατὰ πρόσωπον ἡμᾶς χάσκουσαν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους, καὶ χωρὶς ἐλπίδα ἐλέους ἀπὸ τοὺς ἀγρίους ἐκ

τοῦ ἄλλου· μ' ὄλον τοῦτο, οὐδόλως ἐφαίνοντο συμπτώματα μελαγχολίας ἢ ἀπελπισίας ζοφεράς· τὰ πνεύματα ὄλων ἦσαν εὐθυμα· ἐὰν δ' ἀρμόζη νὰ συνάξωμεν τὸ γενικὸν αἰσθημα ἐκ τῶν προσόψεων, ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, εἰς πᾶν στηθος ἐφαίνετο στερεὰ ἢ ἀπόφασις νὰ ὀρμήσωσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἢ νὰ νικήσωσιν, ἢ νὰ πέσωσιν ὡς ἄνδρες, ὑπὲρ ἐλευθερίας μαχόμενοι.

Περὶ τὸ μεσημέριον, ἐνῶ ἦσαν ὑπὸ σκέψιν διάφορα σχέδια περὶ νυκτερινῆς ἐφόδου κατὰ τῶν πειρατῶν, ἐπροξένησε δυνατὴν αἰσθησιν ἢ ἀγγελία τοῦ ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς ἀξιωματικοῦ, ὅτι πλοῖον ἐφαίνετο μακρότατα πρὸς νότον· νέφος σκοτεινὸν ἔκρυψεν αὐτὸ ὀλίγην ὥραν· ἀλλ' ἀφοῦ ὁ οὐρανὸς ἐκαθάρισε, πᾶσα ἀμφιβολία διεσκεδάσθη· τὸ πλοῖον διευθύνετο πρὸς τὴν νῆσον μὲ ὄλα τὰ πανία του. Παρευθὺς ἐξηπλώθη ἡ Βρετανικὴ σημαία εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὑψηλοτάτου δένδρου· μετ' οὐ πολὺ δὲ κίνημά τι αἰφνίδιον μεταξὺ τῶν ἀγγίων ἔδειξεν ὅτι καὶ αὐτοὶ εἶχον ἰδεῖν τὸ μακρὰν ἔτι καράβιον. Τοῦτο παρατηρήσας ὁ πλοίαρχος, ἀπεφάσισεν ἄνευ δισταγμοῦ ἢ ἀργοπορίας νὰ γένη ὁμόχρονος ἐφόδος κατὰ τῆς ἀποκλειούσης δυνάμεως, καὶ πάραυτα ἔδωκε τὰς πρὸς τοῦτο διαταγὰς· οἱ πειραταὶ ὁμῶς, ἔτοιμοι ὄντες, ἔκαμαν πανία, ἅμα εἶδον τοὺς Ἀγγλοὺς ἐξερχομένους τοῦ λιμένος, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔγιναν ἄφαντοι.

Ἐπὶ τοῦ ἐλθόντος φιλικῶν πλοῖον ἀνεχώρησαν, τέλος, οἱ Ἀγγλοὶ ἐκ τῆς ἐρημονήσου τὸ πρωτὶ τῆς 7ης Μαρτίου, μέιναντες ἐπ' αὐτῆς δεκαεπταεὶς ἡμέρας, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων, μολονότι ὑπέκειντο ἐκ διαδοχῆς εἰς τὴν ἐπιρροὴν καυστηροῦ ἡλίου καὶ βραγδαυστάτων βροχῶν, οὐδεὶς ἠσθένησεν. Ἐφθάσαν δὲ μετὰ δύο ἡμερῶν πλοῦν εἰς τὴν Βατανίαν, πρωτεύουσαν τῆς νήσου Ἰαύας, ὅπου ὁ Λόρδος Ἀμερστ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἔλαβον τὴν πλείον ἐυχάριστον συνέντευξιν μὲ τοὺς συμπατριώτας αὐτῶν, τοὺς τόσον ἐλεημόνως καὶ θαυμασίως διασωθέντας ὑπὸ τῆς Παντοδυνάμου Προνοίας.

Τὰς δύο ναυαγίας, τῆς Μεδοσίσης καὶ τῆς Ἀλκήστιδος, συγκρίνοντες, θέλομεν αἰσθανθῆν πίσον ἐξ ἑνὸς μέρους πάνδεινα τὰ ἐπόμενα τῆς ἀταξίας καὶ ἀναρχίας· πόσον δὲ μεγάλας ὠφελείας, ἐκ τοῦ ἄλλου, ἐπιφέρει ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία.

Αἱ ΜΟΥΜΙΑΙ.

Εἰς τὸν αἰῶνά μας ἦτον ἐπιφυλαγμένον νὰ εἰσδύσῃ, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, εἰς τὰ ἄδυτα τῆς ἀρχαιότητος. Περιπατοῦμεν εἰς τὰς δι' ἐξορύξεων ἀνοιχθείσας ἀγυῖας τῆς Ἡρακλείας καὶ τῆς Πομπηϊοῦπόλεως, παρατηροῦμεν τὸν οἰκιακὸν βίον τῶν Ῥωμαίων, γνωρίζομεν ἕως καὶ αὐτὸ του τὸ μαγευτικόν. Ἡρευνήσαμεν τὰς πυραμίδας, μετεφέραμεν τοὺς ὀβελίσκους εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐλπίζομεν ἤδη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ συνάξωμεν καὶ νὰ διατηρήσωμεν τὰ κεκρυμμένα εἰσέτι ὑπὸ τὴν γῆν λείψανα τῆς ἀρχαιότητος.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσδύσωσιν εὐκόλως οὐδ' αὐτὰ τὰ ἀρχαῖα ἔθνη. Οἱ κάτοικοί της, πε-

ριωρισμένοι εἰς μόνους ἑαυτοὺς, δὲν ἔβλεπον εὐχαρίστως τοὺς ξένους εἰς τὴν πατρίδα των. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη ἡ πληθὺς τῶν μύθων περὶ τῆς Αἴγυπτος, οἱ ὅποιοι μέλις ἐξηγήθησαν κατὰ μέρος, ἀφοῦ, μετὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου, βασιλεῖς Ἕλληνες ἐκάθισαν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Αἴγυπτος.

Οἱ Αἴγύπτιοι ἐδόξαζον τὴν μετεμψύχωσιν, πιστεύοντες ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐξερχομένη τοῦ σώματος ἐπανέρχεται εἰς αὐτὸ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν αἰῶνων. Ἐνόμιζον λοιπὸν ἱερὸν χρέος των νὰ διατηρήσωσιν ὅσον τὸ δυνατόν σῶον τὸ σῶμα τοῦ ἀποθανόντος. Ἡ πρόληψις αὕτη ἐγέννησε τὴν ἰδέαν τῶν μουμιῶν· ἡ βαλσαμωσις ἢ ταρίχευσις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἐγένετο κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Μὲ κατάλληλον ἐργαλεῖον ἐξήγετο διὰ τῆς ρινὸς ὁ ἐγκέφαλος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ εἰσήγετο εἰς τὸ κρανίον βαλσαμικὸν μίγμα. Ἐπειτα ἀνετέμνετο τὸ σῶμα, ἐκαθαρίζοντο τὰ ἔντερα, ἐπλύνοντο μὲ οἶνον φοινίκειον, καὶ μετετίθεντο πάλιν εἰς τὴν κοιλίαν, ἢ ὅποια παρεγερμίζετο μὲ μυρωδικὰ, καὶ συνερράπτετο τὸ σῶμα ἐτίθετο ἐπομένως εἰς νίτρον, ἐν διαστήματι ἐβδομήκοντα ἡμερῶν· περιετυλίσσετο ἀκολούθως μὲ ζώνας ποτισμένας καλῶς μὲ κέδρινον πίσσαν, καὶ μὲ βαλσαμώδη ἔλαια. Τὸ πτώμα ἐτίθετο ἔπειτα εἰς νεκροθήκην, καὶ ἐπεβάλλετο σκέπη ἐκ βύσσου. Εἰς τοὺς Παρισίους διέλυσαν μίαν μουμίαν, αἱ ζῶναι καὶ τὰ τυλίγματα τῆς ὁποίας εἶχον ἐμβαδὸν 2800 τετραγωνικῶν ποδῶν. Ὑπῆρχεν ὁμῶς καὶ ἄλλη εὐθηνότερα τῆς βαλσαμώσεως μέθοδος. Τὸ χρῶμα τῶν μουμιῶν εἶναι μελανοκόκκινον, τὸ πτώμα ξηρὸν καὶ σκληρὸν ὡς τὸ ξύλον, καὶ ἔχει ἐλαφρὰν ἀρωματικὴν μυρωδίαν.

Παράγεται δ' ἡ λέξις μουμία ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸν μουμ, τὸ κηρίον, διότι ἐκ τῶν τρόπων τῆς ταρίχευσεως ἦτο καὶ ἡ κήρωσις, ἢ περίπλασις δηλαδὴ τοῦ κηροῦ. Οἱ Σπαρτιάται, ὡς μᾶς λέγει ὁ Πλούταρχος, ἐκήρωσαν τὸν ἀποθανόντα εἰς τὴν Αἴγυπτον Ἀγησίλαον, (ἦγουν τὸν ἔκαμαν Μούμιαν), διὰ νὰ τὸν μετακομίσωσιν εἰς τὴν Σπάρτην.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΣΘΗΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Ἡ ΛΙΣΘΗΤΙΚΟΤΗΣ, μάλιστα τοῦ ἀνθρώπου, ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπιρροὴν μυρίων αἰτιῶν· ἐμποροῦμεν δὲ νὰ συμπεριλάβωμεν αὐτάς εἰς δύο γενικὰς τάξεις, εἰς ἡθικὰς*, καὶ εἰς φυσικὰς, καὶ νὰ ὀμιλήσωμεν ὀλίγα περὶ ἑκάστης.

Αἱ φυσικαὶ αἰτίαι εἶναι

α. Σύστασις τοῦ σώματος, ἢ κρᾶσις.

β. Ὑγεία ἢ ἀρρώστια.

γ. Ἡλικία.

δ. Κατάστημα ἀτμοσφαιρικόν, ἢ κλίμα.

Σύστασις τοῦ σώματος. Ἡ αἰσθητικό-

* Περὶ τῆς τῶν Ἠθικῶν Αἰτιῶν ἐπιρροῆς ἴδε Σελ. 129 τοῦ περὶ τούτου τόμου.

της ἐν γένει εἶναι ἀσθενεστέρα, ὅσον τὸ μυωνικὸν σύστημα εἶναι ὀγκωδέστερον καὶ ῥωμαλεώτερον· ὁθεν αἱ γυναῖκες εἶναι αἰσθητικώτεραι τῶν ἀνδρῶν. Παρατηροῦνται δὲ καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀτομικαὶ διαφοραὶ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας.

Τὰ ἄκρα τῶν νεύρων εἶναι μᾶλλον εὐαίσθητα, ὅσον ὀλιγώτερον εἶναι περιτυλιγμένα ἀπὸ ὕλης παχείας ἢ μυξώδεις· ὁθεν οἱ ξηροὶ εἶναι αἰσθητικώτεροι παρὰ τοὺς παχεῖς· τὰ δὲ παιδία, εἰς τὰ ὁποῖα πλεονάζουν αἱ μυξώδεις ὕλαι, εἶναι διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον αἰσθητικά, καὶ ἀντέχουν εἰς τὸ ψύχος μᾶλλον παρὰ τοὺς νέους.

Υγεία ἢ ἀρρώστια. Τὸ σῶμα λαμβάνει εἰς τὰς ἀρρώστιας του τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἀλλοιόγονται εἰς αὐτὸ οἱ συνήθεις τρόποι καὶ βαθμοὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι· ἰατρικὰ, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν ὑγιαίνοντα δὲν ἐνεργοῦν, γίνονται δραστηκώτατα εἰς τὸν ἀρρώστον, καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

Πλὴν τῶν γινομένων εἰς τὰς αἰσθήσεις ἀλλοιώσεων ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, αἱ ἀρρώστιαὶ κάμνουν τὸν ἄνθρωπον ἐνίοτε νὰ αἰσθάνεται καὶ πόνους εἰς ὄργανα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀβλαβῆ· οὕτω πολλαὶ ὑστερικαὶ γυναῖκες αἰσθάνονται ὡς σφαῖραν τινὰ ἀναβαίνουσαν ἀπὸ τὴν κάτω κοιλίαν διὰ τοῦ στομάχου ἕως εἰς τὸν λαιμὸν, ὅπου προξενεῖ εἰς αὐτὰς αἰσθημα πνιγῶδες. Οἱ ὑποχονδριακοὶ παραπονοῦνται ὅτι αἰσθάνονται πόνους εἰς τὰ πλάγια τῆς κοιλίας, χωρὶς νὰ ἦναι εἰς αὐτὰ κάμμία ἔδρα πραγματικῶν πόνων. Πολλοὶ μανιακοὶ νομίζουν ὅτι τὰ μέλη των εἶναι θραύσιμα ὡς ὕλος, ἢ ὅτι συντρίβονται, ἢ ὅτι εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς φλόγας· καὶ οἱ φανταστικοὶ πόνοι αὐτῶν φανερόντων με στεναγμούς, με φωνάς, καὶ ἄλλα κινήματα ἀνάλογα τῶν τοιοῦτων πόνων.

Εἰς τὰς ὑστερικές ἢ νευρικές ἀρρώστιας τινὲς ἀρρώστοι διακρίνουν με γυμνήν δρασιν μικροσκοπικὰ ἀντικείμενα*. Ἄλλοι βλέπουν ἀρκετὰ καθαρά καὶ εἰς τὸ σκότος, ὥστε δύνανται ἀσφαλῶς νὰ περιπατήσι.

Ἐξ ἐναντίας δὲ, εἰς ἀδυναμικές τινὰς ἀρρώστιας ἢ δρασις ἐξασθενεῖ τόσον, ὥστε οἱ πάσχοντες μόλις γνωρίζουν τὰ παρενρισκόμενα πρόσωπα. Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ περὶ τὰ τέλη τῶν χρονικῶν ἀρρώστιων, αἰτινες μᾶλλον νὰ ἐπιφέρωσι θάνατον.

Εἰς ἀρρώστιας τινὰς ἐπιληπτικῶν χαρακτῆρος ὁ πα-

* Εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς Λυοννίδου (Avignon) ἀξιωματικὸς τις ἐκ τοῦ πεζικοῦ, πάσχων μανίαν, ἐφαντάζετο τὸν εἰς ἐπίσκεψίν του ἐρχόμενον ἰατρὸν ὅτι ἦτο στρατιώτης, καὶ τὸν ἐπέπληξε μίαν ἡμέραν ὅτι τὸ φόρεμά του εἶχε κηλίδας· τῶντι εἶχε, τόσον ὅμως μικρὰς, ὥστε μόλις διὰ τῆς φακῆς ἠδύνατό τις νὰ τὰς διακρίνη.

† Ἀδυναμικαὶ ἀρρώστιαὶ ἢ πυρετοὶ λέγονται οἱ συντροφευόμενοι ἀπὸ ἀδυναμίαν· ἐκ τούτων εἶναι καὶ ὁ σαπρὸς πυρετὸς (putrido), χαρακτηριζόμενος ἀπὸ ἀδυναμίαν τῶν σφυγμῶν, ἐπὶ θέρμην δριμυίαν καὶ καυστικήν, ἀπὸ κατάπτωσιν τῶν δυνάμεων, ἀπὸ ἀποδύσεις ἀκουσίους, ἀπὸ ἐξανθήματα κοκκινωπά, καὶ ἀπὸ παρωτίδας.

ραμικρότερος συριγμὸς γινόμενος ἀπὸ ῥεῦμα ἀέρος εἰς κἀνὲν ὀρωμάτιον, ἢ ἀναπνοῇ τῶν παρόντων, ἢ ἄλλος τις ἐλαφρὸς ἤχος, ἀνεπαίσθητος πρότερον, κατασταίνεται ὀχληρὸς· καὶ πᾶς ἤχος δυνατώτερος παρὰ τὸ σὺνηθες, ἢ ἀπροσδόκητος, προξενεῖ αἰφνιδίους τιναγμούς καὶ σπασμούς.

Τὸ ἐναντίον δὲ, εἰς τοὺς καύσους (καυστικούς πυρετούς) καὶ τοὺς λεγομένους σαπρὸς πυρετούς ἐπισυμβαίνει κώφωσις*.

Εἰς τὰς ὑστερικές ἀρρώστιας ἢ ὄσφρησις κατασταίνεται ὀξύτατη, εἰς δὲ τὴν καταρροὴν ἀμβλύνεται, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἐνίοτε δὲ καὶ παντελῶς ἀναισθητεῖ. Οἱ δὲ φρενιτικοὶ πολλὰ ὀλίγον ὄσφραίνονται.

Εἰς τὰς ὑστερικές ἀρρώστιας ἢ γεῦσις ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν τινὰ λεπτότητα. Τινὲς τῶν ἀρρώστων τοῦ εἶδους τούτου ὀρέγονται καὶ ἐκλέγουν διὰ τῆς γεύσεως φαγητὰ, ἀκόμη καὶ ἰατρικὰ, τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι προξενοῦν εἰς αὐτοὺς ἀληθινὴν ἀφέλειαν. Οἱ δὲ πυρεττοντες πάσχουν ἀγευσίαν, ἥτις προξενεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν ξηρασίαν τῆς γλώσσης, καὶ τὴν εἰς αὐτὴν ἐπιγυνομένην ἀκαθαρσίαν.

Εἰς τὰς ὑστερικές ἀρρώστιας ἢ γενικὴ ἀφή κατασταίνεται λεπτοτάτη· εἰς τὸ ῥίγος δὲ τῶν διαλειπόντων πυρετῶν ἢ αἰσθητικότης τῆς ἀφῆς ἐλαττώνεται· εἰς τοὺς ἐπιληπτικούς δὲ παροξυσμούς† ἐκλείπει παντάπασι.

Ἡλικία. Ἡ ἡλικία, τροποποιούσα πολλαχῶς τὰ ὄργανα τῶν αἰσθήσεων, πρέπει φυσικὰ νὰ ἔχη μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὴν αἰσθητικότητα, καθὼς τῶντι παρατηρεῖται.

Εἰς τὸν πρῶτον μῆνα μετὰ τὴν γέννησίν του τὸ βρέφος δὲν δίδει σημεῖον αἰσθητικότητος πρὸς τὸ φῶς· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ κινεῦνται βραδίως καὶ ἀστάτως. Δὲν ἀρχίζει νὰ δεῖχνη τὴν ὀρατικὴν του δύναμιν παρὰ μετὰ ἑπτὰ περίπου ἡβδομάδας, καὶ προτιμᾷ τὸ ζωηρὸν φῶς, καὶ τὰ ζωηρὰ χρώματα, χωρὶς ὅμως νὰ διακρίνη ἀκόμη ἀντικείμενα, ἢ ἀποστήματα. Εἰς τὰς ἀρχὰς λοιπὸν τῆς ζωῆς ἡ δρασις εἶναι ἀτελεστάτη· ἡ γύμνασις ἐπειτα, καὶ μάλιστα αἱ γινόμεναι διὰ τῆς ἀφῆς κρίσεις, τελειοποιοῦν τὴν δρασιν. Μετὰ τὴν πρόοδον τῆς ἡλικίας

* Εἰς τὰς ἀρρώστιας ταύτας ἢ κώφωσις ἐμπορεῖ ἐνίοτε νὰ προέρχεται ἀπὸ μεγαλύτεραν ἐκκρίσιν τῆς κυψέλης, ὕλης τῶν ὠτίων, ἥτις ἔχει μεγάλην ὁμοίότητα μετὰ τὴν γολῆν, καὶ οὕσα πολλὰ γλοιώδης δύναται νὰ ἐμφράξῃ τὸν ἀκουστικὸν πόρον.

† Ἐπιληψία, ἱερὰ νόσος, σεληνιακὴ νόσος, παιδικὴ νόσος, ὅλα ταῦτα εἶναι ταυτόσημα, καὶ σημαίνουν τὸ εἰς ὄλους γνωστὸν φρικῶδες πάθος τοῦ σεληνιασμοῦ. Ἐπιληψία λέγεται ἐκ τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι, διότι ἐξαίφνης καὶ μετὰ δριμὴν πᾶνει τὸν ἄνθρωπον. Ἱερὰ νόσος, διότι ἐθιωροῦσαν αὐτὴν ὡς θεοθεν πεμπομένην. Σεληνιακὴ, διότι ἐνόμιζαν τὰς φάσεις τῆς σελήνης αἰτίαν αὐτῆς· λέγεται καὶ Ἡρακλείος, ἢ διότι ὁ Ἡρακλῆς, ὡς λέγουν τινὲς, ἐπάσχε τὴν νόσον ταύτην, ἢ διότι χρειαζόνται ἄνδρες Ἡρακλείου δυνάμειος, διὰ νὰ βασταζῶσι τοὺς ἐπιληπτικούς.

τὸ αἰσθητήριον τῆς ὁράσεως φθάνει εἰς τὴν τελειότητά του, καὶ γενικῶς δὲν ἀρχίζει νὰ ἀμαυρόνεται παρὰ εἰς τὸ γῆρας.

Οὐδ' οἱ πλέον δυνατοὶ θόρυβοι δὲν διαθέτουν αἰσθητικῶς τὸ νεογέννητον βρέφος. Μετὰ καιρὸν τινα δίδει σημεῖα ὅτι αἰσθάνεται τοὺς ὀξεῖς ἤχους· ὅθεν αἱ τροφοὶ διὰ τοιούτων ἤχων σύρουν τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Πολλοὶ δὲ μῆνες παρέρχονται ἕως ν' ἀρχίσῃ τὸ βρέφος νὰ κρίνῃ ὀρθῶς περὶ τῆς τάσεως καὶ διευθύνσεως τῶν ἤχων· πολὺ πλειότεροι ἀκόμη, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τὰς ἐνάριθρους φωνάς. Καθὼς δὲ εἰς τὴν πρώτην γύμνασιν τῆς ὁράσεως προτιμᾷ τὸ ζωηρὸν φῶς καὶ τὰ ζωηρὰ χρώματα, οὕτω καὶ εἰς τὴν πρώτην γύμνασιν τῆς ἀκοῆς προτιμᾷ τοὺς ὀξυτέρους ἤχους.

Ἡ ἀκοὴ ἀρχίζει νὰ ἀμβλύνεται περὶ τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος. Ὀλίγοι εἶναι οἱ γέροντες, οἵτινες δὲν πάσχουν κώφωσιν μᾶλλον ἢ ἥττον μεγαλητέραν.

Τὸ αἰσθητήριον τῆς ὀσφρήσεως εἶναι πολλὰ ὀλίγον ἀνεπτυγμένον εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς γεννήσεως. Οἱ μυκτῆρες καὶ τὰ διάφορα ὀστώδη μέρη τῆς ῥινὸς μόλις ὑπάρχουν· οἱ κόλποι εἶναι ἀκόμη ἀμόρφωτοι· μ' ὅλα ταῦτα τὸ βρέφος μεταχειρίζεται ὀλίγον τι τὴν ὀσφρησιν, καὶ φαίνεται ὅτι σύρεται ἀπὸ τὴν ὀσμὴν τοῦ γάλακτος. Μὲ τὴν πρόοδον τῆς ἡλικίας οἱ μυκτῆρες τοῦ ἀναπτύσσονται, οἱ κόλποι μορφώνονται, καὶ φαίνεται ὅτι τὸ αἰσθητήριον τοῦτο τελειοποιεῖται ἕως εἰς τὸ γῆρας. Διαμένει τῶντι ἡ ὀσφρησις μέχρι τῶν τελευταίων στιγμῶν τῆς ζωῆς, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ὄργανον πάθῃ ἰδιαιτέραν τινὰ βλάβην εἰς τὴν ὀσφραντικὴν του δύναμιν, ἧτις συμβαίνει πολλάκις ἀπὸ τὴν ἐκκρίσιν τῆς μύξης.

Αἱ ἐντυπώσεις τῆς γεύσεως φαίνονται ὅτι εἶναι ζωηραὶ εἰς τὸ βρέφος, καθὼς ἐμπορεῖ τις νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῆς πείρας, βάλλων εἰς τὰ χεῖλη αὐτοῦ ὕλην πικρὰν ἢ ἀλμυρὰν. Εἰς ταύτην ὁμοίως τὴν ἡλικίαν ἡ διάκρισις τῆς γεύσεως περιορίζεται εἰς τὸ πικρὸν καὶ γλυκύ.

Ἡ αἰσθητικότης τῆς ἀφῆς, οὕσα κατ' ὑπερβολὴν ἀδύνατος εἰς τὴν πρώτην παιδικὴν ἡλικίαν, περιορίζεται εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ ψύχους καὶ τῆς θερμότητος, τῆς τραχύτητος καὶ τῆς μαλακότητος.

Εἰς τὴν ἡβλικὴν ὄλον τὸ σῶμα κατασταίνεται πλέον εὐερέδιστον καὶ αἰσθητικόν. Ὅλα τὰ αἰσθητήρια, καὶ μάλιστα ἡ ἀφῆ, ἀποκτοῦν μεγαλητέραν ὀξύτητα· αἱ ζωϊκαὶ δυνάμεις εἶναι εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀφθονίαν.

Ἄν καὶ εἰς τὴν ἡβλικὴν ἡλικίαν ἡ αἰσθητικότης ἦναι μεγίστη κατὰ τὴν τάσιν, προϊόντος ὁμοίως τοῦ χρόνου ἀποκτᾷ ἕκτασιν μεγαλητέραν διὰ τῆς προσεκτικῆς γυμνάσεως, καὶ διαμένει σχεδὸν ἀμείωτος μέχρι περίπου τοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους. Εἰς δὲ τὸ γῆρας, σκληρυνόμενον τοῦ δέρματος, ἐλαττουμένης συγχρόνως τῆς διαπνοῆς καὶ τῆς θερμότητος, ἡ ἀφῆ παρακμάζει ὡς πρὸς τὰλλα ἀντικείμενα· μένει ὁμοίως αἰσθητικωτάτη πρὸς τὸ ψύχος καὶ τὴν θερμότητα, πρὸς τὴν ὑγρασίαν καὶ ξηρασίαν.

Κλίμα. Τὸ κλίμα, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἡ κατάστασις

τῆς τοπικῆς ἀτμοσφαιρας, ἢ θερμῆ, ἢ ψυχρῆ, ἢ ὑγρῆ, ἢ ἀνεμώδης, πρέπει νὰ προξενῇ ὄχι μικρὰς διαφορὰς εἰς τὸ αἰσθάνεσθαι, διότι ἐνεργεῖ τὴν ἐπιρροὴν τῆς εἰς ὄλον τὸ σύστημα τῆς ζωϊκῆς μηχανῆς, ἐκτείνεται εἰς ὅλας τὰς ἡλικίας, καὶ εἰς ἀνδρας καὶ εἰς γυναῖκας, καὶ διαμένει μᾶλλον ἢ ἥττον εἰς ὅλους τοὺς καιροὺς. Ὅθεν ἐμποροῦμεν νὰ εἰπῶμεν ὅτι τὸ κλίμα ἀλλοιώνει τὴν τάσιν, τὴν ποσότητα, τὴν ποιότητα, καὶ τὴν διαμονὴν τῶν αἰσθημάτων, ἐπειδὴ κατασταίνει χειροτέρας ἢ καλητέρας τὰς ὀργανικὰς διαθέσεις, ἐπιταχύνει ἢ βραδύνει τὴν ἐποχὴν τῆς ἡβης, ἀφαιρεῖ ἢ προσθέτει δύναμιν εἰς τὰς ὀρέξεις, ἐλαττώνει ἢ αὐξάνει τὴν δύναμιν τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῶν, καὶ μακρύνει ἢ συντέμνει τὴν διαμονὴν τῆς ζωῆς.

Ἐπειδὴ ἡ θερμότης ἐπιταχύνει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ζωϊκοῦ συστήματος, ἡ παιδικὴ ἡλικία εἰς τὰ θερμὰ κλίματα εἶναι σχεδὸν ἡβλική· ὁ Ἰνδὸς, ὁ Πέρσης, ὁ Ἄραβ, εἶναι ἤδη ἔφηβοι εἰς τὸ δέκατον τρίτον, ἢ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐνῶ ὁ Φιλλανδὸς, ὁ Δάνος δὲν γίνονται ἔφηβοι παρὰ εἰς τὸ δέκατον ὀγδοον, ἢ καὶ περαιτέρω· διότι τὸ ψύχος βραδύνει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰ ζῶα καὶ εἰς τὰ φυτά.

Εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς τόπους ἡ θερμότης, διαστέλλουσα τοὺς πόρους, αὐξάνει τὴν αἰσθητικότητα τοῦ νευρικοῦ συστήματος· ὅθεν καὶ ἀπὸ τὰς πλέον ἐλαφρὰς ἐντυπώσεις προέρχονται εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῶν αἰσθήματα δυνατώτερα καὶ ζωηρότερα· ὀρυκτικὴ μεταβασίς ἀπὸ αἰσθημα εἰς αἰσθημα, ὀρέξεις ὀλίγη, μεγάλη δὲ κλίσις εἰς τὰς ναρκωτικὰς καὶ εὐώδεις οὐσίας, ἐνδουσιασμός πρὸς τὴν μουσικὴν, πρὸς τὸν χορὸν, καὶ πρὸς πάντα τὰ διεγείροντα ἰσχυρῶς τὴν αἰσθησιν, ῥοπή πρὸς τὰς ὑπερβολὰς καὶ πρὸς τὰ παράδοξα· καὶ ἐντεῦθεν ὑπάρχει εἰς αὐτοὺς προτέρημα εἰς τὴν ῥητορείαν, εἰς τὴν ποίησιν, καὶ γενικῶς, εἰς τὰς τέχνας τῆς φαντασίας.

Εἰς δὲ τοὺς ἀρκτικοὺς τὸ ψύχος ῥυτιδώνει τὸ δῆμα, ἀμβλύνει τὴν ἀφῆν, καὶ τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσον παχύτερα εἶναι τὰ ὄργανα. Οἱ κάτοικοι τῶν παγωμένων κλιμάτων δὲν εἶναι δεκτικοὶ πολλῶν συγχρόνων ἐντυπώσεων, καὶ δυσκόλως μεταβαίνουν ἀπ' ἑνὸς εἰς ἄλλο αἰσθημα. Διὰ νὰ ἐρεθισθῶσι, χρειάζονται δυνατώτερα καὶ ἀφθονώτερα κεντιστικά. Ἡ ἀπάθεια αὕτη τοῦ νευρικοῦ συστήματος κατασταίνει ἐκείνους τοὺς λαοὺς σχεδὸν ἀδιαφόρους καὶ εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ εἰς τοὺς φυσικοὺς πόνους.

Σημειωτίον ὁμοίως ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης ἐλαττώνει τὴν αἰσθητικότητα τοῦ νευρικοῦ συστήματος, καθὼς καὶ τὸ ὑπερβολικὸν ψύχος. —ΦΙΛΟΣ. ΒΑΜΒΑ.

Λυσιμελοῦς Βάχου καὶ λυσιμελοῦς Ἀφροδίτης
Γεννᾶται θυγάτηρ λυσιμελῆς ποδάγρα.

Ναυηγῶν τάφος εἰμί· σὺ δὲ πλέε· καὶ γὰρ εὖ ἡμεῖς
Ὀλλύμεθ', αἱ λοιπαὶ νῆες ἐπιτοπόρουν.

ΟΡΘΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

ΠΟΛΛΑΙ μητέρες, ἀντὶ νὰ ἐξουσιάζωσι τὰ τέκνα των, ἐξουσιάζονται ὑπ' αὐτῶν· τοῦτο δὲ προέρχεται τόσον ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τῶν παίδων, ὅσον ἐκ τῆς ἀδυναμίας τῶν μητέρων, αἵτινες ἐμβαίνουνσι μὲν πολλάκις εἰς ἀγῶνα μὲ τὰ τέκνα των, ἀλλ' ἢ χαριζόμεναι εἰς αὐτὰ, ἢ τοὺς κόπους τῆς συμπλοκῆς βαρυνόμεναι, ἐνδίδουν εἰς τὸ θῆλημά των, καὶ ἀποσύρονται νικημένοι. Μετ' ὀλίγας τοιαύτας ἤττας, ποῦ πλέον μητρικὴ ἐξουσία; Ποίαν ἀκρόασιν ἐμπορεῖ νὰ δώσῃ ὁ παῖς εἰς τὰς ἐντολάς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν τοσάκις καταβαλὼν θεωρεῖ πλέον ὡς ὑποτεταγμένην; Πῶς νὰ φοβηθῇ ἀπειλάς, τὰς ὁποίας ἔμαθεν ἤδη ἐκ πείρας ὅτι ἡ μήτηρ του δὲν ἐμπορεῖ ἢ δὲν θέλει νὰ ἐνεργήσῃ; Πῶς νὰ μὴν ἐπιμένη εἰς τὰ ἑαυτοῦ θῆληματα, ἐνῶ τοσάκις ἴδεν αὐτὰ κατὰ πάσης ἀντιστάσεως θριαμβεύσαντα;

Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς παιδαγωγίας εἶναι, ὅταν δίδῃ τις προσταγὴν, νὰ ἐπιμένη εἰς τὸ νὰ ἐκτελῆται ἀμεταθέτως. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς πᾶσαν μητέρα τὴν κατὰ τοῦτο δύναμιν. Αὐτὸς ἔθεσεν εἰς τὰς χεῖράς σου, ὦ μήτηρ, ἀδύνατον βρέφος, ἐξαρτώμενον ὅλως διόλου ἀπὸ σέ, ὥστε, ἂν δὲν σὲ ὑπακούῃ, πρέπει νὰ τοῦ ἀποκόπῃς τὰς πηγὰς τῆς εὐχαριστήσεως, ἢ νὰ ἐπιβάλλῃς σωματικὴν ποινὴν τόσον σταθερῶς καὶ ἀμεταθέτως, ὥστε ἡ ἀνυποταξία καὶ ἡ τιμωρία νὰ ἦναι ἀδιασπᾶστος ἐνωμένοι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ παιδίου.

Πολὺ συμφερότερον εἶναι νὰ μὴ δώσης προσταγὴν, παρ' ἀφοῦ ἀπαξ δώσης αὐτήν, νὰ τὴν παραβλέψῃς καταπατουμένην. Ὅσον οὐτιδανὸν καὶ ἂν ἤθελεν εἰσδαί τὸ πρᾶγμα, κατ' οὐδένα τρόπον δὲν πρέπει νὰ κλίνῃς, ἀλλ' εἰς τέλος ἐπιμείνασα νὰ ἐξέλθῃς νικηφόρος. Ἡ ἤττα τοῦ τέκνου θέλει ἀποβῆναι εἰς σωτηρίαν του.— Πρὸς διασάφην τῶν παρατηρήσεων τούτων, καταχωροῦμεν τὰ ἐφεξῆς—

Ἄνθρωπος, καθήμενος ποτὲ μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὸ Ἀλφαβητάριον, καὶ προσεκάλεσεν ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ του παιδία νὰ ἔλθῃ νὰ ἀναγνώσῃ. Ὁ Ἰωάννης ἦτο τετραετής, ἐγνώριζε δ' ἐντελῶς ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ Ἀλφαβήτου· ἀλλὰ συνέβη ὥστε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν νὰ ἦναι παντάπασι ἀδιάθετος, καὶ νὰ μὴ θέλῃ διόλου νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα του. Μετὰ δυσκολίας ἤλθεν, ὡς ἐπροστάχθη· ἀλλ' ὅτε ὁ πατὴρ μὲ τὸ μαχαιρίδιον ἔδειξε τὸ πρῶτον στοιχεῖον τοῦ Ἀλφαβήτου, καὶ εἶπε, 'Τί γράμμα εἶναι αὐτό, Ἰωάννη;' δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ καμμίαν ἀπόκρισιν. Ὁ Ἰωάννης ἐκύτταξε τὸ βιβλίον σκυθρωπὸς καὶ σιωπηλός. 'Υιέ μου,' εἶπεν ὁ πατὴρ μὲ γλυκύτητα, 'σὺ ἐξεύρεις τὸ στοιχεῖον Α.' 'Δὲν ἐμπορῶ νὰ εἶπω Ἀλφα,' ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης.—'Πρέπει νὰ τὸ εἶπῃς,' ἐπανελάβεν ὁ πατὴρ μὲ τόνον σοβαρὸν καὶ ἀποφασιστικόν· 'τί γράμμα εἶναι τοῦτο;'

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤθελε ν' ἀποκριθῇ· ἐπέμενεν, ἀποφασισμένος νὰ μὴ διαβάσῃ. Ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐγνώριζεν,

ὅτι ἂν ἐκ τοῦ ἀγῶνος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἤδη ἐμβῆναι, ἐξήρχετο νικημένος, τοῦτο ἤθελεν εἰσδαί ὀλέθριον εἰς τὸν υἱὸν του· ἠσθάνετο ὅτι ἔπρεπε μὲ πάντα κίνδυνον νὰ τὸν καθυποτάξῃ· ὅθεν ἔφερεν αὐτὸν εἰς ἄλλον θάλαμον, καὶ τὸν ἐτιμώρησεν. Ἐπιστρέψας, ἔδειξε πάλιν τὸ στοιχεῖον εἰς τὸν Ἰωάννην· ἀλλ' ὁ Ἰωάννης ἐπέμενεν ἀκόμη νὰ μὴ τὸ ὀνομάσῃ. Ὁ πατὴρ πάλιν ἐπαίδευσεν τὸν υἱὸν του βαρύτερα, ἀλλ' ἀνωφελῶς. Τὸ πεισματῶδες παιδίον ἐξηκολούθει τὴν ἐπιμονὴν, καὶ ὅτε τὸν ἔλεγον ὅτι εἶναι Ἀλφα, ἀπεκρίνετο ὅτι δὲν ἤμποροῦσε νὰ εἶπῃ Ἀλφα. Πάλιν ὁ πατὴρ ἐτιμώρησεν αὐστηρότατα τὸν υἱὸν του, πλὴν, μ' ὅλα ταῦτα, οὗτος ἀκλονήτως ἐβάστα τὸν λόγον του. Ὁ πατὴρ ἐμβῆκεν εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν καὶ ταραχήν· ἐλυπεῖτο παραπολὺ ὅτι εἶχε συρθῆναι εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα· εἶχεν ἤδη τιμωρῆσαι τὸν υἱὸν του μὲ αὐστηρότητα, τὴν ὁποίαν δὲν ἐτόλμα νὰ ὑπερβῇ· καὶ ὅμως τὸ ἰσχυρογνώμον τέκνον ἴστατο ἐνώπιόν του, στένον καὶ τρέμον, ἀλλὰ κατὰ τὸ φαινόμενον στερεὸν εἰς τὴν ἀπόφασίν του ὡς ὁ βράχος. Πολλάκις ἤκουσα τὸν γονεὰ τοῦτον νὰ ἀναφέρῃ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θλίψεώς του κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Ὁξύτατον πόνον ἐδοκίμαζεν αὐτὸς δι' ὅσπην παιδείαν εἶχεν ἐξ ἀνάγκης ἐπιβάλλειν εἰς τὸν υἱὸν του· ἐγνώριζεν ὅτι πρόκειται ἤδη ν' ἀποφασισθῇ ποῖος μέλλει νὰ ἦναι κύριος· ἀφοῦ δὲ τόσον ἰσχυρογνώμων καὶ τόσον πολὺ ἀντεστάθῃ ὁ υἱὸς του, μεγάλως ἐφοβεῖτο τὴν ἐκβασιν. Ἡ μήτηρ, πλησίον αὐτοῦ καθήμενη, ἐπασχε δριμύτατα· ἀλλ' ἦτον ἐντελῶς πληροφορημένη ὅτι χρέος αὐτῶν ἦτο νὰ καθυποτάξωσι τὸ παιδίον, καὶ ὅτι εἰς τοιαύτην κρίσιμον ὥραν τὰ μητρικὰ αἰσθήματα δὲν ἔπρεπε νὰ μεσολαβήσωσι. Μὲ βαρυτάτην καρδίαν ὁ πατὴρ ἐπίασε πάλιν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸν θάλαμον, διὰ νὰ παιδεύσῃ αὐτὸν ἐτι μᾶλλον· ἀλλὰ τὸ τέκνον, μὴ τολμῶν καὶ ἄλλην ποινὴν νὰ ὑποφέρῃ, 'Πάτερ, λέγω τὸ στοιχεῖον' ἐξεφώνησεν. Ὁ πατὴρ, μὲ ἀνέκφραστον χαρὰν, ἔλαβε τὸ βιβλίον, καὶ ἔδειξε τὸ γράμμα. 'Ἀλφα!' εἶπεν ὁ Ἰωάννης μὲ καθαρὰν καὶ πλήρη φωνήν.—'Καὶ τί εἶναι τοῦτο;' εἶπεν ὁ πατὴρ, δεικνύων τὸ ἀκόλουθον στοιχεῖον. 'Βῆτα,' εἶπεν ὁ Ἰωάννης.—'Τοῦτο δὲ τί εἶναι;—' Γάμμα,' ἀπεκρίθη.—'Καὶ τοῦτο τί εἶναι;' δεικνύων πάλιν τὸ πρῶτον στοιχεῖον.—'Ἀλφα,' ἐπανελάβε τὸ ἤδη τεταπεινωμένον παιδίον. 'Ὑπαγε τώρα εἰς τὴν μητέρα σου, καὶ εἰπέ τὴν τί γράμμα εἶναι αὐτό.' 'Τί γράμμα εἶναι τοῦτο, υἱέ μου;' εἶπεν ἡ μήτηρ. 'Ἀλφα,' ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης.

Ἦτον ἤδη ἐντελῶς ὑποτεταγμένος· τὰ λοιπὰ τέκνα, πλησίον καθήμενα, παρετήρησαν τὸν ἀγῶνα, καὶ εἶδον ποῖος ἔλαβε τὴν νίκην. Ὁ δ' Ἰωάννης ἔμαθε μάθημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐλησμόνησε ποτὲ,—ὅτι δηλαδὴ ὁ πατὴρ ἦτο πολὺ αὐτοῦ δυνατώτερος· ἔμαθε νὰ μὴ ριφοκινδυνεύῃ πλέον εἰς τοιοῦτον ἀνισὸν ἀγῶνα· ἔμαθεν ὅτι τὸ ἀσφαλέστερον καὶ συμφερότερον ἦτο νὰ ὑπακούῃ.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἄριθ. 11.

ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ εὐρίσκονται ὅτινες ἀποβάλλουν τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, ἴσως νομίσωσι τινὲς τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ὅτι ἐπεχείρησαν οἱ τοιοῦτοι καὶ νὰ ἀναιρέσωσι τὰς ἀποδείξεις αὐτῆς, ἢ τοῦλάχιστον τὰς κυριωτέρας, καὶ ὅτι εὐρῆκαν ἀποκρίσεις πρὸς τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ πίστις μας. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδεὶς ἐπεχείρησε ποτὲ μέχρι τῆς σήμερον· βιβλίον εἰσέτι δὲν ἐξεδόθη, προσβάλλον εἰς τὰς ἀποδείξεις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Δισχίλια ἔτη παρῆλθον ἤδη, καὶ ὅμως οἱ ἄπιστοι οὐδὲ κἂν ἐπεχείρησαν νὰ δείξωσι τίνι τρόπῳ τόσα σημεῖα τῆς ἀληθείας, ὅσα προανεφέραμεν, ἢ μπόρουν νὰ εὐρεθῶσιν εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν, ἂν ἦτο ψευδής. Οὐδεὶς ἐξήγησε ποτὲ τίνι τρόπῳ οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, εὐρισκόμενοι εἰς ἅς γνωρίζομεν περιστάσεις, ἐπέτυχον νὰ διαδώσωσι τοιαύτην θρησκείαν ὅποια ἡ τοῦ Εὐαγγελίου, καίτοι μὴ ἐκ Θεοῦ, ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπου, κατὰ τὴν αὐτῶν ὑπόθεσιν.

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, πολλοὶ ἔγραψαν καὶ ὠμίλησαν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ποῖον δρόμον λοιπὸν ἠκολούθησαν; Ἀντὶ διὰ φυσικῶν αἰτιῶν νὰ ἐξηγῶσι τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ νὰ δεικνύωσιν αὐτὸν ἀνθρώπων ψιλῶς ἐπινοήματα, συνειθίζουσιν νὰ προτείνωσι δυσκολίας, καὶ νὰ κινῶσιν ἐνστάσεις κατὰ διαφόρων ἄρθρων τῆς θρησκείας. Ἀπαίδευτοι δὲ Χριστιανοὶ στενοχωροῦνται πολλάκις ὑπὸ τῶν ἐνστάσεων τούτων· καὶ νομίζουσιν ὅτι χρεωστοῦν ἢ νὰ εὐρωσιν ἀποκρίσιν εἰς πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ λεχθῆ κατὰ τῆς αὐτῶν πίστεως, καὶ ἀποχρῶντως νὰ λύσωσι πᾶσαν προτεινομένην δυσκολίαν, ἢ νὰ παραιτήσωσιν αὐτήν· ἢ τοῦλάχιστον, νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι δὲν ἐμποροῦν νὰ τὴν ὑπερασπισθῶσι.

Τῶνόντι δὲ προσέπομεν ὅτι ὁ Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ ἦναι ἑτοιμὸς αἰεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἐλπίδος. Ἀλλὰ τοῦτο διαφέρει παραπολὺ τοῦ νὰ ἦναί τις ἑτοιμὸς ν' ἀποκρίνεται εἰς πᾶσαν ἐνστάσιν. Ἄν τις σ' ἐρωτήσῃ διατί πρεσβεύεις τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, ἢ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἠθέλες προσκαλέσειν Ἑθνικὸν νὰ γένη Χριστιανός, ταῦτο παντάπασιν διαφέρει ἀπὸ τὴν ἐρώτησιν, ἢ Πῶς ἐμπορεῖς νὰ ἐξηγήσῃς τοῦτο; ἢ Καὶ πῶς συμβιβάζεις ἐκεῖνο; ἢ Καὶ πῶς ἀφαιρεῖς τὴν δεῖνα καὶ τὴν δεῖνα δυσκολίαν;

Δὲν λέγω (στοχάσου καλῶς) ὅτι δὲν ἀρμόζει νὰ προτείνωνται τοιαῦτα ἐρωτήσεις· ἢ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀποκρίσεις πρὸς αὐτάς· ἀλλὰ μόνον ὅτι δὲν εἶναι ποσῶς τὸ αὐτὸ ὡς ἡ ἄλλη ἐρώτησις.—ἢ ἀφορῶσα τὸν λόγον περὶ τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν ἐλπίδος. Παρατηρητέον δὲ καὶ ὅτι ὁ φυσικώτερος καὶ λογικώτερος τρόπος τοῦ ἐξετάζειν σύστημά τι, ἢ σχέδιον, ἢ ἱστορίαν, δὲν εἶναι βέβαια ν' ἀρχίζωμεν ἀπὸ τὴν θεω-

ρίαν τῶν κατ' αὐτοῦ, πρὶν ἀκόμη ἐρευνήσωμεν τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ ὅμως τοῦτο πράττουσι πολλοὶ ὡς πρὸς τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν. Εἰς αὐτὴν παιδιόθεν ἀνατραφέντες, καὶ δεχόμενοι αὐτὴν μόνον ὡς τὴν πατριὴν θρησκείαν, ἴσως τυχόν ἀκούσωσι παρά τινος ἐνστάσεις κατὰ διαφόρων ἄρθρων· τότε δὲ νομίζουσιν ὅτι χρεωστοῦν νὰ εὐρωσιν ἀποκρίσιν εἰς πᾶσαν ἐνστάσιν, καὶ νὰ ἐξηγῶσι πᾶσαν δυσκολίαν εἰς τὸ Εὐαγγελικὸν σύστημα, χωρὶς τίποτε νὰ προγνωρίζωσι περὶ τῆς θετικῆς ἀποδείξεως ἐφ' ἧς στηρίζεται. Τέλος δὲ τούτου κάποτε εἶναι ἡ ταραχὴ τοῦ νοῦ καὶ ἴσως ἡ τῆς πίστεως αὐτῶν ἀνατροπὴ, πρὶν κἂν ἀρχίσωσι τὴν κατὰ τὸν ὀρθὸν τρόπον ἐρευναν τῆς ὑποθέσεως.

Ἀλλὰ νὰ περιμένωμεν καὶ ἀπὸ τὸν τυχόντα Χριστιανὸν τὴν ἱκανότητα τοῦ ν' ἀποκρίνεται εἰς πᾶσαν ἐνστάσιν, ἢ τις ἐμπορεῖ νὰ γένη κατὰ τῆς θρησκείας αὐτοῦ; Οὐδόλως. Μὲ καλὴν βᾶσιν δύναται τις νὰ πιστεῦη τι, καθ' ὅ ὑπάρχουν ἐνστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας δι' ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων γνώσεων δὲν ἰσχύει ν' ἀποκριθῆ. Καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ ζητήματα, ἐκτὸς εἰς τὸ περὶ θρησκείας, εὐρίσκονται δυσκολίαι καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, τὰς ὁποίας οὐδ' ὁ σοφώτατος ἐμπορεῖ νὰ διαλύσῃ, ἂν καὶ ἴσως κατανοῇ σαφέστατα πόθεν εἶναι αἱ μεγалаί τεραι, καὶ μάλιστα βλέπη ἀποχρῶντας λόγους ὥστε νὰ πληρορηθῆ εἰς ποῖον μέρος ὀφείλει νὰ κλίνη. Προσέπομεν, λόγου χάριν, ὅτι θαλάσσια ὄστρακα εὐρέθησαν μακρὰν ὑπεράνω τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης· ἀλλ' ἐνστάσεις δύναται ἐμποροῦν νὰ γένησι κατὰ τοῦ ὑποθέτειν ἢ ὅτι ἡ θάλασσα ἦτο πρότερον τόσον πλέον ὑψηλὴ παρ' ὅσον εἶναι τώρα, ἢ ὅτι αἱ τῶν ὀστράκων κοῖται αὐταὶ ἦσαν τόσον πολὺ πλέον χαμηλαὶ, καὶ ἀνυψώθησαν πολλὰς ποδῶν ἑκατοντάδας εἰς τὸ ὕψος ὅπου τώρα εὐρίσκονται. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο, οὐδεὶς τῶν ὅσοι ἐξέτασαν καὶ ἠρεύνησαν περὶ τούτου ἀμφιβάλλει ποσῶς ὅτι ὑπάρχουν αἱ εἰρημέται κοῖται, καὶ πρέπει κἀνενα καιρὸν νὰ ἦσαν πυθμὴν θαλάσσης.

Ἄς λάβωμεν καὶ ἄλλο παράδειγμα· ὁ ἀστρονόμος Κοπέρνικος πρῶτον ἐδίδαξε, πρὸ τριακοτίων περίπου ἔτων, ὅτι ἡ γῆ (τὴν ὁποίαν πρότερον ὑπέθετον ὅτι ἠρεμεῖ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντός, τῶν οὐρανίων ὄλων σωμάτων κύκλῳ αὐτῆς περιφερομένων) ὀδεύει περὶ τὸν ἥλιον εἰς τὸ διάστημα ἐνὸς ἐνιαυτοῦ, περιστρέφεται δὲ συγχρόνως καὶ περὶ τὸν ἴδιον αὐτῆς ἄξονα κάθε εἰκοσιτέσσαρας ὥρας. Ἡ θεωρία του αὐτοῦ (τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ ὁ κόσμος ὅλος παρεδέχθη) εὐρῆκε καταρχὰς πολλὰς ἐναντιότητας, εἰς διαφόρους τῶν ὁποίων οὐδ' αὐτὸς, οὐδ' ἄλλος κἀνεὶς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ἠδύνατο ν' ἀποκριθῆ. Μετὰ πολλὰ ἔτη, ἀφοῦ ἐγνωρίσθη καλλίτερον ἡ ἀστρονομία, ἐλάβον ἐνστάσεις τινὲς τὴν ἀπαιτουμένην ἀποκρίσιν, καὶ ἐξηγήθησαν τινὲς δυσκολίαι. Ἀλλ' ἔμειναν καὶ τινες, τῶν ὁποίων πρὸ μικροτάτου μόνον χρόνου εὐρέθη ἡ ἐξήγησις, ὡς ἐνθυμῶνται πολλοὶ τὴν σήμερον ἀκόμη ζῶντες. Πλὴν, πολὺ ἀρχήτερα τοῦ καιροῦ αὐτοῦ, μ' ὅλας τὰς ἐνστάσεις,

κάνεις δὲν ὑπῆρχεν ὁπωσοῦν εἰδήμων τῆς ὑποθέσεως, ὅστις ποσῶς ἀμφίβαλλε περὶ τῆς κινήσεως τῆς γῆς.

Πάλιν ἐντελῶς εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἀερόλιθοι, τουτέστι, πέτραι ἐξ οὐρανοῦ, ἔπεσον εἰς διαφόρους τόπους καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς, καὶ οὐκ ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν. Σύγκεινται δὲ ἀπὸ σιδήρου, ἢ εἰδὸς τι σιδηρολίθου, καὶ εἶναι παντὸς μεγέθους, ἀπ' ὀλίγας οὐγγίας εἰς πολλοτάτας ὀκάδας. Κάμμία ἐξήγησις αὐτῶν ἀποχρῶσα εἰσέτι δὲν ἐδόθη. Ἐνστάσεις δυναταὶ ὑπάρχουσι κατὰ τοῦ ὑποθέτειν ἢ ὅτι ἐξ ἠφαιστίων τῆς σελήνης ἀνερρίφθησαν, ἢ ὅτι εἶναι κλάσματα ἐξ ἄλλων τινῶν πλανητῶν ἀποσπασθέντα, ἢ ὅτι ἐσχηματίσθησαν εἰς τὸν ἀέρα. Εἰς μέλλοντας αἰῶνας, ἀφοῦ τελειοποιηθῶσιν ἡ χημεία καὶ ἡ ἀστρονομία, ἴσως γνωρισθῶσι πλειότερα περὶ τῶν θαυμασίων τούτων πετρῶν. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ, τὸ ὅτι ἔπεσον μαρτυρεῖται τόσον καλῶς ὑπὸ παμπόλλων μαρτύρων, ὥστε, μ' ὅλας τὰς δυσκολίας, οὐδεὶς τὴν ὑπόθεσιν ἐξετάσας ἔχει τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν ὅτι τὸ πρᾶγμα κατ' ἀλήθειαν συνέβη, ὅσον ἀπίστευτον καὶ ἂν ἐμπορῇ νὰ φαίνεται.

Πάλιν ἐὰν θεωρήσωμεν τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις, θέλομεν εὑρεῖν πολλὰ μέρη τῆς ἱστορίας, ἀκόμη καὶ τὰ περὶ ὧν οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, πλήρη τοιοῦτων παραδόξων συμβάντων, ὥστε εἶχέ τις πολλὰς δυσκολίας περὶ αὐτῶν νὰ προτείνῃ, καὶ νὰ κάμῃ ἐνστάσεις δυνατάς κατὰ πολλῶν ἱστοροῦμένων, καὶ τοὶ βᾶσιν ἐχόντων εἰς τοιαύτην ἀποχρῶσαν ἀπόδειξιν, ὥστε νὰ πιστεύωνται ἀπέναντι ὄλων αὐτῶν τῶν ἐναντιοτήτων. Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης, παραδείγματος χάριν, κατὰ τὸ διάστημα τῶν παρελθόντων τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπάρχουσι πολλὰ συμβάντα τόσον ἀπίθανα καθ' ἑαυτὰ, — μάλιστα τὰ εἰς τὴν θαυμαστὴν ἰψωσιν, καὶ μεγαλειότητα, καὶ ἀνατροπὴν τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου ἀναφερόμενα, — ὥστ' ευκόλως εὑρισκόμεναι τὴν ἐνστάσιν ἰκανὰς νὰ πληροφορήσωσι πολλοὺς ὅτι ἡ ἱστορία αὕτη δὲν δύναται ν' ἀληθεύῃ, ἂν δὲν ἐμαρτυρεῖτο τοσοῦτον καλῶς ὥστε νὰ πιστεύεται μ' ὅλας αὐτὰς τὰς δυσκολίας.

Πλήθος ἄλλων παραδειγμάτων ἡμποροῦσέ τις νὰ φέρῃ διὰ ν' ἀποδείξῃ πόσα εἶναι τὰ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων πιστευόμενα, καὶ πιστευόμενα βασιμῶς, κατέναντι ἰσχυρῶν καὶ ἀληθινῶν ἐνστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐμποροῦν ἀποχρῶντως ν' ἀποκριθῶσι τῶν ἐνστάσεων τούτων υπερβυγίζομένων ἀπὸ πλειοτέρας καὶ μεγαλητέρας δυσκολίας ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους.

Περὶ δὲ τῶν γενομένων κατὰ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῶν Χριστιανικῶν Γραφῶν, ἀδύνατον ἦθελεν εἶσθαι καὶ τὰς κυριωτέρας μόνον αὐτῶν νὰ ἐκθέσωμεν εἰς τὸ μικρὸν διάστημα ὅσον συγχωροῦσι τὰ ὀρῖα μας. Ἄλλὰ τὸ ἀξιολογώτερον ἤδη ἐκάμαμεν, σημειώσαντες γενικῶς τὸν ὀρθὸν τρόπον τοῦ θεωρεῖν ἐνστάσεις εἴτε κατὰ τῆς ἡμετέρας θρησκείας, εἴτε καθ' ὅποιουδήποτε ἄλλου πράγματος· ὁπλοῦν, πρῶτον, ὅτι δὲν ἀρμόζει ν' ἀρχίξῃ τις ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῶν εἰς διήγημά τι ἢ σύστημα ἐναντιώσεων, πρὶν γνωρίσῃ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ

ἀπόδειξιν· καὶ δεύτερον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ τις ἑαυτὸν ὑπόχρεον ν' ἀπαρνηθῇ τὴν πίστιν του, ἂν δὲν δύναται ν' ἀποκριθῇ εἰς πᾶσαν ἐνστάσιν, καὶ νὰ διαλύσῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην δυσκολίαν· ἀλλὰ νὰ ἐνθυμῆσαι ὅτι πολλὰ, καθ' ὧν ὑπάρχουν ἐνστάσεις δυναταὶ εἰς τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν ἐδόθη ἢ καθεαυτὸ ἀπόκρισις, πιστεύονται, καὶ πρέπει νὰ πιστεύωνται, ὅποταν εὐρίσκωνται δυνατώτεροι ἐνστάσεις ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους.

Η ΑΚΡΗ, Η ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ.

Η ΑΚΡΗ, ἢ, ὡς κοινότερον λέγεται, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Ἀκρῆς, εἶναι πόλις τῆς Συρίας παραθαλάσσιος (εἰς Βόρειον πλάτος 32° 54', Ἀνατολικὸν μῆκος 35° 4') κειμένη ἐπὶ τινος ἀκρωτηρίου, τὸ ὁποῖον, μετὰ τοῦ πρὸς νότον Καρμηλίου ὄρους, σχηματίζει κυκλοειδῆ κόλπον. Τὸ ἀρχαιότερον τοῦ τόπου ὄνομα ἦτον Ἀκχω, ἢ Ἀκω, καὶ Ἀκῆ· ἐπὶ δὲ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς εἰς τὴν Συρίαν μετωνομάσθη Πτολεμαίς· ἀλλὰ πάλιν ἔλαβε τὸνομα Ἀκω, ἀφοῦ ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Σαρακηνῶν. Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Σταυροφορῶν πολλάκις γίνεται μνεῖα τῆς Ἀκρῆς, ἀλωθείσης τὸ 1191 ὑπὸ τοῦ τῆς Γαλλίας Φιλίππου Αὐγούστου καὶ τοῦ τῆς Ἀγγλίας Ῥιχάρδου Α'. Διὰ τινος καιρὸν ἐκράτουσεν αὐτὴν οἱ Ἰππῶται τῆς Μελίτης, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὁποίων περιτειχίσθη δυνατὰ, καὶ ἐπληρώθη ἀπὸ ἐκκλησίας. Περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἑκατονταετηρίδος, καθ' ὃν καιρὸν ὁ Thevenot τὴν ἐπεσκέφθη, εὕρισκετο σχεδὸν εἰς ἐρείπια ἡ πόλις αὕτη· ἀλλὰ μεθ' ἑταίρων ἐβελτιώθη ἔκτοτε, καὶ περιέχει τὴν σήμερον κατὰ τινος μὲν 15,000, κατ' ἄλλους δὲ 20,000 κατοίκων. Τὴν ἀνόρθωσιν ταύτην χρεωστῆ εἰς τὸν Σείχην Δαχέρ, ὅστις, περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος, ἐδυνάμωσε τὴν πόλιν, καὶ ἀνέστησε τὸ ἐμπόριόν της. Ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ, Ἰεζάρ Πασσᾶς, ὠχύρωσεν αὐτὴν πολὺ μᾶλλον, καὶ ἔκτισε νέον τζαμίον, κοσμήσας αὐτὸ μὲ κίονας, ἀνήκοντας ποτὲ εἰς τὰς ἀρχαίας Ἑλληνικὰς οἰκοδομὰς τῶν περὶ πόλεων. Αἱ ὁδοὶ τῆς Ἀκρῆς εἶναι στεναὶ, οἱ δὲ οἶκοι λιθόκτιστοι. Διμένα ἔχει μικρὸν καὶ ἀβαθῆ, ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο ἕνα ἐκ τῶν καλλιτέρων εἰς τὴν παραλίαν ἐκείνην.

Τὴν Ἀκρην κατέστησε μάλιστα περίφημον εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ἡ κατ' αὐτῆς ἐκστρατεία τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου. Τὸν Φεβρουάριον 1799, ἐκ τῆς Αἰγύπτου κινήσας ὁ μεγαλεπήβολος ὄτος στρατηγός, διέβη τὴν ἔρημον μὲ 10,000 ἀνδρῶν, καὶ ἀφοῦ ἤλωσε τὴν Ἐλ Ἀρίς, Γάζαν, καὶ Ἰάφφαν, ὅπου γενναίως ἀντεστάθησαν χιλιάδες τινὲς Τούρκων, ἔφθασεν, ἐπὶ τήλους, ἐμπροσθεν τῆς Ἀκρῆς, Μαρτίου 17ην. Ὁ Ἰεζάρ Πασσᾶς, σκληρὸς μὲν πλὴν ἀνδρείοτατος γέρων, εἶχε προετοιμασθῆναι εἰς πολιορκίαν. Ὁ Ἀγγλὸς Ἰππότης Σίδνεϊος Σμιθ (Sir Sidney Smith), μὲ τὰ Ἀγγλικὰ δίκροτα τὴν Τίγγριν καὶ τὸν Θεσία, ἀφοῦ ἐβόηθησε νὰ ἐπισκευασθῶσι τὰ παλαιὰ τοῦ τόπου ὀχυρᾶ

ματα, ἔφερε τὰς νῆας αὐτοῦ πλησίον τῆς πόλεως, ἥτις ἐξέχει εἰς τὴν θάλασσαν, ἔτοιμος νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἄμυναν. Στολίσκος Γαλλικὸς, κανόνια μεγάλα καὶ πολεμοφόδια φέρων εἰς τὴν πολιορκίαν, ἐπιείσθη ὑπὸ τοῦ δικρότου Θησέως· τὰ δὲ κανόνια ἀνεβιβάσθησαν ἀμέσως εἰς τὰ τεῖχη, καὶ ἐστράφησαν κατὰ τῶν Γάλλων. Ὁ χιλιάρχος Φιλιππῶς, συμμαθητὴς τοῦ Ναπολέοντος ἐν Παρισίοις χρηματίσας, ἐπειτα δὲ μετοικήσας ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ἐκ φόβου τῶν ἐπαναστατῶν, διεύθυνε τοὺς Τούρκους κανονοβολιστάς. Ὁ Βοναπάρτης ἦτον ἠναγκασμένος νὰ δέρῃ τὰ τεῖχη μὲ μόνον δωδεκαλιτραῖα κανόνια· τὴν 28ην Μαρτίου, μ' ὄλον τοῦτο, εἶχε κάμειν ἤδη ἐν ἰκανὸν ῥήγμα, ἢ χαλάστραν. Ἐφόρμησαν δὲ οἱ Γάλλοι, διεπέρασαν τὴν τάφρον, καὶ ἀνέβησαν εἰς αὐτό· ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀτρομήτου Πασσᾶ. Οἱ Τούρκοι, μετ' Ἀγγλων ναυτῶν καὶ θαλασσίων στρατιωτῶν, ἔκαμαν διαφόρους ἐξόδους, καὶ κατὰ μέρος ἠφάνισαν τὰ ὀχυρώματα καὶ τὰς ὑπονόμους τῶν Γάλλων. Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ ὀρεινοὶ τῆς Ναπλώσης καὶ τῶν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰορδάνου χωρῶν, ἐνωθέντες μετὰ Τούρκων ἐκ τῆς Δαμασκῶ, εἶχον συναθροίσειν μέγα στράτευμα πλησίον τῆς Τιβεριάδος πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀκρης. Ἀλλ' ὁ Βοναπάρτης, ἀφήσας μέρος τῶν δυνάμεων αὐτοῦ νὰ φυλάττωσι τὰ ὀχυρώματα, ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Συρίων, ἐνίκησε τὰ ἀγύμναστα πλήθη τῶν εἰς τὴν Ναζαρέτ καὶ πλησίον τοῦ ὄρους Θαβῶρ, καὶ παντάπασιν αὐτοὺς δισεκόρπισεν· οἱ φυγάδες ἔλαβον τὸν εἰς Δαμασκὸν δρόμον. Ὁ δὲ Βοναπάρτης ταχέως ἐπανέστρεψεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῆς Ἀκρης στρατόπεδον αὐτοῦ, καὶ μὲ τινα μεγάλα κανόνια φθάσαντα ἐκ τῆς Ἰάφρας ἤρχισε νὰ ἐνεργῇ δραστηριώτερον. Ὁ Ἀπρίλιος ἐπέρασεν ὀλόκληρος εἰς ἀνωφελεῖς κατὰ τοῦ φρουρίου ἀποπείρας. Τὴν 2αν Μαΐου ἀπέθανεν ὁ Φιλιππῶς, ἀλλὰ τὸν διεδέχθη ὁ Ἀγγλος συνταγματάρχης Δούγλας, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰππότου Σιδνεΐου Σμιθ καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τῆς Ἀγγλικῆς μοίρας. Μετ' ἐπανειλημμένας ἐφοδούς ἐμβῆκαν οἱ Γάλλοι εἰς μέγαν τινὰ πύργον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπέκειντο τὰ λοιπὰ περιτειχίσματα ὥρμησαν δ' εὐθὺς οἱ Τούρκοι μετὰ τῶν Βρετανῶν ναυτῶν νὰ τοὺς ἐκβάλωσιν ἐκεῖθεν. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἔφθασεν ὁ πρὸ πολλοῦ ἀναμενόμενος Ὀθωμανικὸς στολίσκος μὲ νέα στρατεύματα ὑπὸ τὸν Χασσάν Βένν, τὰ ὅποια, εὐθὺς ἀποβάντα, ἐστάλθησαν κατὰ τῶν Γαλλικῶν ὀχυρωμάτων, καὶ κυριεύσαντα ἐν κανονοστάσιον, ἐκάρφωσαν τὰ κανόνια. Κατὰ συνέπειαν τοῦ περισπασμοῦ τούτου ἀπεδιώχθησαν οἱ Γάλλοι ἀπὸ τὸν πύργον. Μετὰ διαφόρους ἄλλας ἀποπείρας ἐγένεν ἐφοδος κατὰ μέγαν τινὸς ῥήγματος, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ στρατηγοῦ Lannes. Ἐκ διαταγῆς τοῦ Ἰεζάρ Πασσᾶ ἀφῆκαν τοὺς Γάλλους νὰ ἐμβῶσιν, ἐπειτα δὲ συνεπλάκησαν μετ' αὐτῶν εἰς πρὸς ἕνα, μεγάλην ὑπεροχὴν εἰς τοῦτο δείξαντες οἱ Τούρκοι. Οἱ πρῶτοι τῶν ἐφορησάτων προεχώρησαν ἕως εἰς τὸν κῆπον τοῦ παλατίου τοῦ Πασ-

σᾶ, ὅπου ἅπαντες κατεκόπησαν. Ὁ στρατηγὸς Rambaud ἐφονεύθη, καὶ ὁ Lannes ἐπληρώθη. Τὴν 20ην Μαΐου ἔκαμαν ὁ Βοναπάρτης τὸν ἔσχατον ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφονεύθησαν ὁ στρατηγὸς Βοπ καὶ ὁ συνταγματάρχης Veneux μὲ τοὺς πλείστους τῶν στρατιωτῶν. Ὁ στρατηγὸς Καφφαρέλλης εἶχε προαποθάνειν. Ὁ στρατὸς ἤρχισε τώρα νὰ γογγύζῃ· ἐπτά ἢ ὀκτὼ προσβολαὶ εἶχον γένειν, αἱ τάφροι ἦσαν πλήρεις νεκρῶν, τοὺς ὁποίους δὲν ἤμπόρουν νὰ θάψωσι διὰ τὸ πῦρ τῶν πολιορκημένων, καὶ ἡ νόσος, ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ κλίματος βοηθουμένη, ταχέως διεδίδετο εἰς τὸ στρατόπεδον. Μετὰ πεντήκοντα τέσσαρας ἡμέρας ἀφοῦ ἠνοίχθησαν αἱ τάφροι, εὐρέθη ὁ Βοναπάρτης ἠναγκασμένος νὰ σηκώσῃ τὴν πολιορκίαν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Λιβάνου, οἱ Δροῦσοι, καὶ ἄλλοι, οἵτινες πρότερον ἦσαν διατεθειμένοι νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἰεζάρ Πασσᾶ, ἰδόντες τὴν ἐνώπιον τῆς Ἀκρης ἀποτυχίαν του, μετεμελήθησαν, καὶ ἐστειλαν ἐπιτροπὴν εἰς τὰ Τουρκικὰ καὶ Ἀγγλικὰ πλοῖα. Συγχρόνως ἔμαθεν ὁ Βοναπάρτης ὅτι ὁ ἐκ Ῥόδου μέγας Τουρκικὸς στόλος ἔμελλε νὰ πλεύσῃ κατὰ τῆς Αἰγύπτου· προσέτι δὲ, οἱ Μαμελοῦκοι, πολυάριθμοι κατὰ τὴν Ἄνω Αἰγυπτον συναθροισθέντες, ἠπέιλον τὸ Κάϊρον. Ὁθεν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Αἰγυπτον, καὶ τὴν 21ην Μαΐου ἤρχισε τὴν ὀπισθοδρόμησιν ὁ Γαλλικὸς στρατὸς.

Ὁ Βοναπάρτης προσεποιήθη μὲν τότε εἰς τὸ φανερόν ὅτι ὀλίγον ἐλύπησεν αὐτὸν τὸ πρόσκομμα τοῦτο· ἀλλὰ πολλὰ διαφόρως ὠμίλησεν εἰς τὸν Μουράτ καὶ ἄλλους θαρρῆτοὺς φίλους· ἀκόμη δὲ καὶ πρὸς τὰ τέλη τῆς ζωῆς του εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐλένην φυλακωμένος ἠγανάκτει, τὴν ἀποτυχίαν ταύτην συλλογιζόμενος.— Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἀκρης, ἔλεγεν, ὁ στρατὸς ἤθελεν ὑπάγειν εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ τὸν Εὐφράτην· οἱ Χριστιανοὶ τῆς Συρίας, οἱ Δροῦσοι, καὶ οἱ Ἀρμένιοι, ἤθελον συνενωθῆν μετ' ἡμᾶς· αἱ τὴν Ἀραβικὴν διάλεκτον ὀμιλοῦσαι ἐπαρχίαι τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἦσαν ἔτοιμοι διὰ μεταβολὴν· ἄνθρωπον μόνον ἐπερίμεναν Μετ' 100,000 ἀνδρῶν εἰς τὰς ὀχθὰς τοῦ Εὐφράτου, ἤμπόρουν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ τὰς Ἰνδίας· ἤμπόρουν νὰ μεταβάλω τὸ πρόσωπον τοῦ κόσμου.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.—Ὅτι ὁ ἥλιος βλάπτει, δταν ἐκτεθῇ τις παραπολὺ εἰς τὰς θερμὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας, εἶναι πασίδηλον· ἀλλὰ πότε καὶ τίνι τρόπῳ, σχεδὸν ἀγνοεῖται. Ὅποτεν ἐκτεθῇ τις εἰς τὸν ἥλιον χωρὶς τισαύτην σωμασκίαν, ὅση νὰ ἐπιφέρῃ ἐλευθέραν διαπνοὴν ἢ ἰδρωτὰ, τότε βλάπτεται· ἀλλ' ὅποτεν ἢ ἐκθεσις ἦναι συνωδευμένη μετ' τὴν πρὸς ἐλευθέραν διαπνοὴν ἀπαιτουμένην σωμασκίαν, τότε δὲν βλάπτεται. Ἀς κοιμηθῇ τις εἰς τὸν ἥλιον, καὶ θέλει ἐξυπνήσειν ἰδρωμένος, καὶ κάκιστα ἔχων· ἴσως ἀποθάνῃ. Ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἀσκάπτῃ εἰς τὸν ἥλιον κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦ καιροῦ διάστημα, καὶ θέλει δεκαπλασίως ἰδρωσιν, καὶ χωρὶς τίποτε νὰ πάθῃ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὄχι μόνον αἱ ἄμεσοι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς ἀτμοσφαιρῆς θερμότης παράγει ἀφθονον χολῆν, ἥτις μόνον διὰ τῆς σφοδρῆς σωμασκίας ἐξάγεται.

Ο ΙΝΔΡΑΣ.

Ἡ ΖΩΓΡΑΦΙΑ αὕτη παριστάνει τὸν Ἰνδραν, βασιλέα τῶν οὐρανῶν, κατὰ τὴν Ἰνδικὴν μυθολογίαν. Εἰκονίζεται ὡς λευκὸς ἄνθρωπος, 1,000 ὀφθαλμοὺς ἔχων εἰς τὸ σῶμά του διεσκορπισμένους, ἐπὶ ἐλέφαντος καθήμενος μὲ κεραυνοὺς εἰς δύο ἀπὸ τὰς τέσσαρας χεῖράς του, καὶ μὲ τόξον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου, προχωρῶν εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐχθρῶν του.

Κατὰ τὴν θεολογίαν τῶν Ἰνδῶν, ὑπάρχει μόνον εἰς ὑπέρτατος Θεὸς, καθαρὰ, ἀπλῆ, ἀφηρημένη οὐσία, ἄνευ ἰδιοτήτων καὶ προσόντων, ἀκίνητος καὶ ἡρεμοῦσα. Ἡ τελειότης συνίσταται εἰς τὴν παντελῆ ἡρεμίαν. Ἐπομένως, καὶ ἡ βούλησις ἀπλῶς τοῦ ὑπερτάτου ὄντος νὰ φανερώσῃ ἑαυτὸν, μεταβολὴ οὐσα ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης, ἤθελεν εἰσθαι κακὸν τι ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὸ κακὸν τοῦτο μάλιστα ἤθελε μεταδοθῆν εἰς τὰ διὰ τῆς βουλήσεως παραχθέντα ἀποτελέσματα. Μ' ὅλον τοῦτο, δι' αἰτίας ἀνεξηγήτους, ἠθέλησέ ποτε ὁ Ὑπέρτατος νὰ μεταχειρισθῆ τὴν θεϊκὴν αὐτοῦ ἐνέργειαν, καὶ παρήγαγε Βραχμᾶν τὸν δημιουργόν, Βισνοῦν τὸν διατηρητήν, καὶ Σίβαν τὸν ἐξολοθρευτήν. Οὗτοι εἶναι οἱ ἀνώτεροι Θεοί, τοὺς ἀνωτέρω κατοικοῦντες οὐρανοὺς. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι 330,000,000, ταυτέστιν, ἄπειρος, ἀόριστος ἀριθμὸς κατωτέρων οὐρανίων Θεῶν, οἰκούντων τοὺς κατωτέρω οὐρανοὺς. Ἐπὶ τούτων βασιλεύει ὁ Ἰνδρας. Διαρκεῖ δὲ ἡ βασιλεία του ἑκατὸν θεϊκὸς ἐνιαυτοὺς· μετὰ τοὺς ὁποίους ἄλλος ἐκ τῶν Θεῶν, τῶν γιγάντων, ἢ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς

ἑαυτοῦ ἰκανότητος ἀνυψοῦται εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην. Ἡ θυσία ἵππου, ἑκατοντάκις γενομένη, ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἰνδρα.

Παρά τὴν ἐν οὐρανοῖς ἐξουσίαν, ὁ Ἰνδρας νομίζεται ὅτι πέμπει τὴν βροχὴν καὶ τοὺς καρποφόρους καιροὺς. Ὅθεν γίνονται δεήσεις πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς ἀνομβρίας, καὶ βραστὸν ὄρυζιον τὸν προσφέρεται κατὰ τὸ θέρος. Τελεῖται δὲ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ καὶ ἐορτὴ ἐτήσιας, συνωδευμένη μὲ ψαλμωδίαν, μουσικὴν, χοροὺς, κλπ. Περὶ τῆς λατρείας του ὑποδέτουν ὅτι ἰσχύει νὰ προξενήσῃ πλοῦτη, οἶκον, υἱόν, ἡδονὴν, ἢ καὶ τόπον μετὰ θάνατον εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Τοῦ Ἰνδρα, καίτοι ἐπουρανίου Θεοῦ καὶ βασιλέως, περιγράφουσι τὸν χαρακτῆρα ὡς ἀχρειέστατον καὶ ἀηδέστατον, ἀπὸ κακοβουλίας, χαμερπεῖς κλοπᾶς, καὶ βδελυρὰν ἀκολασίαν βρίοντα. Παριστάνεται ὡς παραπολὺ ζηλότυπος μήπως ἄλλοι τινὲς, ἱεράς σκληραγωγίας ὑπομένοντες, ἤθελον ὑπερβῆν αὐτὸν κατὰ τὴν θρησκευτικὴν ἀξιοτήτα, καὶ οὕτω λάβειν τὸ αὐτοῦ βασίλειον. Διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς θρησκους τούτους ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των, στέλλει γενικῶς δελεαστικὴν τινα γυναῖκα ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ αὐλῆς νὰ περισπάσῃ τὸν νοῦν των, καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ κατακρημνίσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κλίμακα τῆς θρησκευτικῆς ἀξίας, καὶ νὰ τοὺς πέμψῃ ὀπίσω εἰς ζωὴν ἡδονικὴν μεταξὺ τῶν ἀπατηλῶν μορφῶν τοῦ κόσμου. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, ἔκλεψεν ἵππον ἀπὸ τινα βασιλέα, ὅστις ἐμελλεν

ἤδη τὴν ἑκατοστὴν φορὰν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θυσίαν τοῦ ζώου τούτου. Τὰ περὶ τῆς ἀκολασίας αὐτοῦ ἢ κοσμιοτήτης δὲν συγχωρεῖ οὔτε νὰ αἰνιχθῶμεν. Καίτοι βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν καὶ τῶν οἰκούντων ἐκεῖσε θεῶν, πολὺ λάκις ὁμῶς κατεπολεμήθη. Γίγας τις, νικήσας αὐτὸν μίαν φορὰν, τὸν ἔδεσεν εἰς τοὺς ποδας τοῦ ἵππου του, ὅπου προσηρτημένος εἴλκετο, ἕωσθε τὸν ἐλύτρωσεν ὁ Βραχμᾶς. Ἐξοχὸς τις σοφὸς ἐτέλεσε ποτε θυσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἅπαντες οἱ θεοὶ προσεκλήθησαν. Ὁ Ἰνδρας, πορευόμενος εἰς τὸ συμπόσιον, ἶδεν 60,000 πυγμαίων Βραχμᾶνων, οἵτινες εἰς μάτην ἐζήτουν νὰ περάσωσι τὸ ἴχθος θαλάσσης τινος πλήρες ὕδατος· κατὰ θυστυχίαν ἐπεριγέλασε τοὺς νάννους τούτους· αὐτοὶ δὲ τόσον παρωργίσθησαν, ὥστε ἀπεφάσισαν νὰ διορίσωσι νέον Ἰνδραν, ὁ ὁποῖος νὰ νικήσῃ αὐτὸν καὶ νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν βασιλείαν. Ὁ ταλαίπωρος δὲ τόσον ἐφοβήθη τὰς 60,000 τῶν πυγμαίων Βραχμᾶνων, οἵτινες τὸ λακκίδιον τοῦ ὕδατος δὲν ἠμπόρουν νὰ ὑπερβῶσιν, ὥστε παρεκάλεσε τὸν Βραχμᾶν νὰ μεσολαβήσῃ, καὶ οὕτω σωθεὶς ἀπὸ τὴν ὀργὴν των διέμεινεν ἐπὶ τοῦ θρόνου.

Ὁ τόπος τῆς τοῦ Ἰνδρα διατριβῆς οὕτω πως περιγράφεται.—Κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῶν θεῶν Βίσβου—κούρμα. Εἶναι δὲ 800 μίλια τὴν περιφέρειαν, καὶ 40 τὸ ὕψος· οἱ κίονες αὐτοῦ συνίστανται ἀπὸ ἀδάμαντας· ἅπαντες οἱ ὑψηλοὶ θρόνοι του, κοῖται, κλπ., εἶναι ἀπὸ χρυσίου· καὶ τὰ παλάτια δ' αὐτοῦ εἶναι ἀπὸ χρυσίου. Μὲ παντὸς εἶδους πολυτίμους πέτρας κεκοσμημένος, Ἰασπιν, χρυσόλιθον, σάπφειρον, σμύραγον, κλπ. κλπ., ὑπερτερεῖ κατὰ τὴν λαμπρότητα δώδεκα ἡλίους συνηνωμένους. Κύκλω αὐτοῦ ἔχει κήπους καὶ ἄλση περιέχοντα μεταξὺ ἄλλων δένδρων καὶ ἓν, τῶν ἀνθέων τοῦ ὁποῖου ἡ εὐωδία ἐκτείνεται 800 μίλια, τουτέστι, πληροῦ ὅλον τὸν οὐρανόν. Λίμναι ὕδατος, θερμοῦ τὸν χειμῶνα, ψυχροῦ δὲ τὸ καλοκαίριον, ἀφθονοῦσιν ἀπὸ ἰχθύος, ἐνυδρα πτηνᾶ, ἐνυδρα κρίνα, κλπ. Παντοσειδῆ δένδρα καὶ θάμνοι ἀνθοφόροι πλεονάζουν εἰς τοὺς κήπους ταύτους. Αἱ αὔραι εἶναι ὀροσερώταται· αὐδέποτε πνέουσιν ἄνεμοι ταραχώδεις· καὶ ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ποτὲ δὲν εἶναι πνιγηρά. Σοφοί, θεοὶ, ἄνεμοι, νέφη, καὶ ἄλλα ὄντα οὐράνια, κατοικοῦν εἰς τὸν παράδεισον τοῦτον. Οἱ κάτοικοι ἀδικοῦν τέρπονται μὲ μῦθας, χοροὺς, μουσικὴν, καὶ παντὸς εἶδους εὐθυμίαν. Οὔτε νόσος, οὔτε λύπη, οὔτε θάνατοι αἰφνίδιοι, εὐρίσκονται εἰς τὰς χώρας ταύτας, οὔτε πάσχουν οἱ κάτοικοι ἀπὸ πείναν ἢ δίψαν.

Τοιοῦτοι, Χριστιανὲ ἀναγνώστα, εἶναι οἱ θεοὶ, κατὰ τὸν πλαστὸν χαρακτῆρα τῶν ὁποίων μορφοῦται ὁ χαρακτῆρ τῶν ἑκατομμυρίων τῆς Ἰνδίας. Τοιοῦτος ὁ οὐρανός, εἰς τὸν ὁποῖον τὰ ἑκατομμύρια ἐκεῖνα τῶν ὁμοειδῶν μας ζητοῦν νὰ φθάσωσι!

ΠΕΡΙ ΧΟΡΟΥ.

Εἰς τὸν 43 Ἄριθμὸν τῆς Ἀποθήκης κατεχωρήσαμεν ἄρθρον περὶ Σωμασσίας, ὅπου μεταξὺ πολλῶν ὠφε-

λίμων γυμνασμάτων ἀνεφέρτετο καὶ ὁ χορὸς. Ἄλλὰ βέβαια ἡμεῖς οὔτε φρονοῦμεν, οὔτ' ἐφρονούσαμεν ποτὲ, ὅτι οἱ συνήθεις ἐσπερινοὶ χοροὶ εἶναι δι' ὁποιοῦνδήποτε λόγον ἀξιοσύστατοι. Ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν μάλιστα αὐτοὶ ἀναντιρρήτως εἶναι ὀλέθριοι. Πολυάριθμοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἰς ἓνα θάλαμον συσσωρευόμενοι, σφοδρῶς συγκινοῦμενοι, καὶ ἀπὸ παμπληθῆ φῶτα περικυκλωμένοι, οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τὸ δέον θερμαίνονται, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀέρα ἐξ ἀνάγκης διατρεῖουσιν· ἀφοῦ δὲ περισσῶς ἰδρώσαντες καὶ ἱκανῶς ἀπνηυθήμενοι παύσωσι τοῦ χοροῦ, βιασμένοι τότε, μεθ' ὥρας μεσονυκτίους, νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὸ ὑπαιθρον, πόσον ἄρα δὲν κινδυνεύουσι! Πολλοὶ καὶ πολλαὶ μάλιστα νεάνιδες, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἀπὸ τοὺς ἐμπειροτέρους ἰατροῦς, καταθέτουσι τοιοῦτοτρόπως τὰ θεμέλια θανατηφόρων νόσων.

Θεωρούμενος δ' ὡς διασκέδασις ὁ χορὸς, εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐμπορεῖ νὰ γένη μὲ ἀθωότητα· ὁ Δαβὶθ ἐχόρευσε μ' ὄλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου· τοῦτο δ' ἐπραξε πλήρης θρησκευτικῆς χαρᾶς εἰς τὴν ἐπάνοδον τῆς κιβωτοῦ, τὴν ὁποίαν πολὺν χρόνον εἶχον κρατήσῃν μεταξὺ των οἱ Φιλιισταῖοι. Ἄλλὰ τὴν σήμερον δὲν χορεύει κανεὶς βέβαια διὰ τοιαύτας αἰτίας. Ὁ χορὸς πολλάκις ἐπιφέρει φθοροποιὰ ἀποτελέσματα. Ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος χορεύσασα ὑπερήρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδη, ὅστις κατὰ συνέπειαν ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην. Μήπως καὶ τὴν σήμερον εἰς τοὺς χοροὺς δὲν δίδονται ὑποσχέσεις ἀμαρτωλαί, καὶ δὲν προκύπτουν ἐξ αὐτῶν πράξεις ἀνάλογοι;

Οὐδεὶς ἐμπορεῖ ν' ἀρνηθῇ ὅτι εἶδη τινὰ χοροῦ εἶναι ἄσεμνα· ἔλα δὲ γενικῶς τείνουν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον νὰ διεγείρωσι καὶ νὰ ὑποθάλωσιν αἰσθήματα ἀπρεπῆ, τῶν ὁποίων εἶναι πολλάκις ὀλέθρια τὰ ἀποτελέσματα. Τῆς νεολαίας τὰ αἰσθήματα ἀπαιτοῦσι χαλινόν, καὶ ὄχι κέντρον. Ἄλλ' ἐντὸς τοῦ χορευτηρίου τὰ πάντα ἐρεθίζουσι τὰς αἰσθήσεις.

Ὁ ἄνθρωπος ἐδημιουργήθη κοινωνικὸς, καὶ πρὸς ἄνεσιν καὶ γύμνασιν σωματικὴν ἀπαιτοῦνται βέβαια αἱ διασκεδάσεις· ἀλλ' ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται ὡς ἀρμόζει εἰς νοερά καὶ ἀθάνατα ὄντα, καὶ ὅτι πάσης ἡμῶν πράξεως, εἴτε καλῆς εἴτε κακῆς, ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν λόγον.

ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ Εἰς τὴν ΓΑΛΛΙΑΝ.—Τὸ 1838 ἔγιναν 8844 κατηγορίαι ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικῶν, ἀφορῶσαι 8014 κατηγορουμένους, ἐξ ὧν 2800 ἔγιναν δεκταὶ καθ' ὀλοκληρίαν, 1828 ἀπεβίβηθησαν, 1425 ἐτροπολογήθησαν διὰ τῶν δηλωθεισῶν διαφροντικῶν περιστάσεων, καὶ 893 κατήντησαν εἰς ἀπλᾶ ἀδικήματα. Ἐκ τῶν ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικῶν ἐμφανισθέντων 8014 κατηγορουμένων, 6854 ἦσαν ἄνδρες, καὶ 1160 γυναῖκες· ἐκ δὲ τῶν τελευταίων τούτων 383 ἐπαλλακείοντο, ἢ εἶχον, πρὶν κατηγορηθῶσι, φυσικὰ τέκνα.

Ἐξ ὧν τῶν ἐπὶ κακουργήμασι κατηγορηθέντων 6123 καταδικάσθησαν· ἐξ αὐτῶν 44 εἰς θάνατον, καὶ 108 εἰς διὰ βίου δεσμᾶ.

Αἱ ἀθωώσεις ἀνελογίζοντο τῶν μὲν ἀνδρῶν 24 ἐπὶ τοῖς 100, τῶν δὲ γυναικῶν 42 ἐπὶ τοῖς 100.